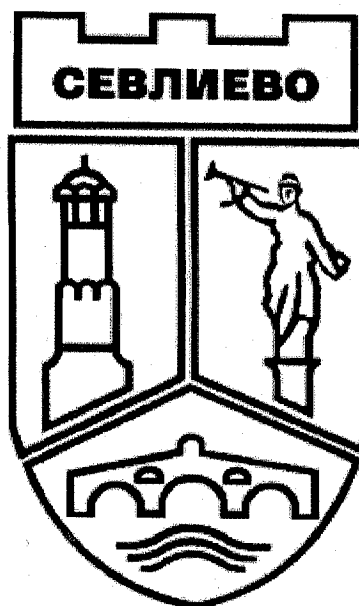

**План за енергийна ефективност и
програма за неговото изпълнение за
периода 2014-2020 г.**

**ОБЩИНА СЕВЛИЕВО
2014Г.**

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ	4
------------------------	----------

РАЗДЕЛ I

1. Основание за разработване	5
2. Нормативна база	6
3. Политика по енергийна ефективност	14
4. Цел и обхват на ПЕЕ	17

РАЗДЕЛ II

5. Състояние на енергийното потребление	18
5.1. Общ преглед	19
5.2. Анализ на стопанския сектор	20
5.3. Екологична обстановка	21
6. Анализ на състоянието на общинското потребление и енергийните ресурси	25
7. SWOT Анализ.....	26
8. Анализ на състоянието и възможностите на уличното осветление	33

РАЗДЕЛ III

9. Избор на програми, дейности и мерки	39
10. Стратегия за поетапно изпълнение на енергийни обследвания и мерки за енергийна ефективност на общинските обекти	42
11. Програма за реализация на Плана за енергийна ефективност.....	44
12. Очаквани ефекти от изпълнението	46
13. Етапи на изпълнение	50
14. Програма за поетапно изпълнение на енергийни обследвания и мерки за ЕЕ	56

РАЗДЕЛ IV

15. Финансиране - общи възможности и алтернативи. Източници на финансиране	57
16. Възможности за финансиране на общинските енергийни проекти	58
17. Мерки и дейности за ефективно енергийно потребление и възможности за финансирането им	62

РАЗДЕЛ V

18. Оценка на постигнатите резултати	60
19. Отчет на изпълнението	62
20. Наблюдение и контрол	63
21. Програма за изпълнение на мерки за енергийна ефективност.....	65

ЗАКЛЮЧЕНИЕ	69
-------------------------	-----------

Списък на използваните съкращения

АОП - Агенция за обществени поръчки

АПИ - Агенция „Пътна инфраструктура“

АПР - Анализ ползи-разходи

АСП - Агенция за социално подпомагане

АУЕР - Агенция за устойчиво енергийно развитие

БВП - Брутен вътрешен продукт

БФП - Безвъзмездна финансова помощ

ВЕИ – Възобновяеми енергийни източници

ВИ - Възобновяеми източници

ВУЗ – Висше учебно заведение

ГПР - Годишен преглед на растежа

ДКЕВР - Държавна комисия за енергийно и водно регулиране

ДОО - Държавно обществено осигуряване

ЕБВР - Европейска банка за възстановяване и развитие

ЕВРИКА - трансевропейска мрежа за пазарно- ориентирана изследователска и развойна дейност в областта на промишлеността

ЕЕ - Енергийна ефективност

ЕИБ - Европейска инвестиционна банка

ЕК - Европейска комисия

ЕС - Европейски съюз

ЕСГРАОН - Единна система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението

ЕСО - Електроенергиен системен оператор

ЗЕ - Закон за енергетиката

ЗЕВИ - Закон за енергията от възобновяеми източници

ЗЕЕ - Закон за енергийната ефективност

ЗИД - Закон за изменение и допълнение

ЗНИ - Закон за насърчаване на инвестициите

ИА „ЕСМИС“ - Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи“

КЛЕЕВЕИ - Кредитна линия за енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници

НЕК - Национална електрическа компания

НПДЕВИ - Национален план за действие за енергията от възобновяеми източници

НПДЕЕ - Национален план за действие по енергийна ефективност

НСОРБ - Националното сдружение на общините в Република България

ВЪВЕДЕНИЕ

Съвременното понятие за енергийна ефективност означава извличане на максимална полза от всяка единица енергия чрез съответните навици и използване на модерни технологии за задоволяване на ежедневните нужди. Тя е най-лесният и ефективен начин за намаляване на енергийната консумация и замърсяването на околната среда. Разходът на енергия зависи основно от индустриалното развитие и броя на населението на всяка страна. Ако не се намали употребата на енергия, ще продължи да се увеличава цената ѝ и зависимостта от внос на енергия и енергоносители.

Накратко енергийната ефективност може да се представи като измерител на разумното използване на енергията. В основни линии включва повишаване на ефекта от дейностите, свързани с потребление на енергия, при същевременно намаляване на разходите за това, естествено без загубата на комфорт. За енергийна ефективност говорят следните фактори: намаляване разходите за скъпи горива и енергии; повишаване сигурността на снабдяването с енергия; създаване нови работни места в общините; подобряване топлинния комфорт; намаляване емисиите на вредни вещества; предпоставка за устойчиво развитие.

Изготвянето на общински Планове за енергийна ефективност (ПЕЕ) и изпълнение на проекти за повишаване на енергийната ефективност и за използване на възобновяеми енергийни източници /ВЕИ/ от органите на държавната власт и органите на местно самоуправление е залегнало в Закона за енергийна ефективност (ЗЕЕ), обн. ДВ бр.98 /2008 г. Това е един от приоритетите на Програмата на Европейския съюз за намаляване на емисиите на CO₂ - 20/20/20, както и задълженията произтичащи от съществуващата национална и общинска политика по отношение на опазването на околната среда и енергийната ефективност и инвентаризацията на базовите емисии на CO₂.

Плановете за енергийна ефективност и програмите за тяхното изпълнение се разработват в съответствие с Националната стратегия по чл.7 от ЗЕЕ и Националния план за действие по енергийна ефективност при отчитане на специфичните особености на регионалните планове за развитие на съответния райони за планиране. Чрез ПЕЕ се изпълнява държавната политика по енергийна ефективност (ЕЕ) за постигане на Националната индикативна цел през 2016 г. за пестене на горива и енергии в размер на 627 ktоe или 7291 GWh. Общият стремеж при изпълнението на Плановете за енергийна ефективност е намаляване на енергийната интензивност на брутния вътрешен продукт на страната чрез намаляване потреблението на енергийни ресурси от крайните потребители на горива и енергия.

В резултат на направените анализи и в съответствие с указанията за изготвяне на ПЕЕ, е формирана структурата на Плана за енергийна ефективност на община Севлиево.

РАЗДЕЛ I

1. Основание за разработване

Във връзка с изискванията на Закона за енергийна ефективност /Глава втора, Раздел четвърти, чл.11 и чл.12/, всяка община е задължена да изготви планове и програми за енергийната ефективност. При липса на такива планове и програми Общините се лишават от средства от бюджета и търпят парични санкции, съгласно «Административно-наказателни разпоредби», Глава седма от ЗЕЕ.

При изпълнение на гореизложеното и във връзка със задължителната паспортизация на сградният фонд в нашата страна и Наредба 16/2008 г., новите промени в Закона за енергийна ефективност, чл.16, е необходимо всеки държавен и общински обект да вземе необходимите енергийни мерки - енергиен одит и последващи от него мерки.

Изготвянето на общински програми и изпълнение на проекти за повишаване на енергийната ефективност и за използване на ВЕИ е един от приоритетите на Програмата на Европейския съюз за намаляване на емисиите на CO₂ - 20/20/20.

При положение, че на градовете и урбанизираните райони се падат 75% от цялото потребление на енергия в Европа, местните власти трябва да играят водеща роля в разумното използване на енергията.

Реализирането на местни стратегии, планове и проекти за устойчиво потребление на енергията трябва да се превърне в неотменно задължение за всички общини в Европа, защото това носи значителни ползи на местните общности. Чрез намаляване на потреблението на енергия, общините намаляват разходите си за енергия, като спестените средства могат да бъдат инвестирани в други дейности, също така подобряват качеството на въздуха, стимулират местното развитие чрез използване на местни ресурси, а самите общини могат да бъдат признати за градове новатори.

2. Нормативна база

Целите на България за подобряване на енергийната ефективност са конкретизирани в Енергийната стратегия на РБългария до 2020 г. Основният стремеж е намаляване на енергийната интензивност на Брутният вътрешен продукт (БВП) с 50% до 2020 г. спрямо 2005г.

Осъществяването на целите, описани в държавния документ са основа за разработване на Национални планове за действие по енергийна ефективност, които определят националната цел за енергийни спестявания до 2016 г., а именно: 627 ktce, или 9% от крайното потребление.

Нормативната база на РБългария, като член на ЕС, е разработена в съответствие с новото европейско законодателство в областта на енергийната ефективност.

Нормативна база на ЕС в областта на ЕЕ

- Зелена книга по ЕЕ – „Към европейска стратегия за сигурност на енергийните доставки”
 - Директиви:
 - Директива 2002/91/ЕО
 - Директива 2009/28/ЕО
 - Директива 2010/31/ЕС
 - Директива 2012/27/ЕС, приета на 25.10.2012г., относно ЕЕ и за изменение на двете предходящи директиви и за отмяна на Директива 2004/8/ЕО и Директива 2006/32/ЕО .
- Тази нова директива въвежда и коренно нов подход за насърчаване на ЕЕ в ЕС, като внася правно обвързващи мерки, с цел да подтикне държавите – членки да умножат усилията си в по – ефективно използване на енергия на всички етапи от енергийната верига – от преобразуването на енергията, нейният пренос и разпределение, до крайното потребление.

Във връзка с прилагане на практика разпоредбите на новата директива, в момента се разработват промени във всички съответни нормативни документи, засягащи ЕЕ.

Нормативна база на Република България в областта на ЕЕ

Закони и подзаконовни актове:

- Закон за енергийната ефективност

Основна цел на ЗЕЕ е да допринесе съществено постигане на целите на страната ни в областта на ЕЕ, намаляване на потреблението на енергия и насърчаване подобряването на енергийните характеристики на сградите.

Последната промяна е от 12 март 2013 г. и регламентира дейностите по ЕЕ, като в съответствие с неговите разпоредби, националната цел за енергийни спестявания е разпределена като индивидуални цели за енергийни спестявания между три групи задължени лица. Областните управители и кметовете на общини ще разполагат с широки правомощия за организация и координация на дейностите, свързани с изпълнение на националните програми за енергийна ефективност и рационално използване на местните възобновяеми източници.

Новите моменти в ЗЕЕ са следните:

- При ново строителство, /при проектирането/, следва да бъде разгледана и взета предвид техническата осъществимост по отношение на инсталирането на системи за използване на енергия от ВИ. Новите сгради следва да са съобразени с минималните изисквания за ЕЕ.
- При ремонтни дейности на съществуващи строежи – енергийните характеристики на сградата, или на ремонтираната част от нея следва да се подобрят така, че да съответстват на минималните изисквания за енергийни характеристики, доколкото това е технически, функционално и икономически осъществимо.
- Намалява се прагът за издаване на сертификати за енергийни характеристики на 500 м² за сгради за обществено обслужване, като от 09.07.2015 г. този праг се намалява на 250 м².
- Въведено е изискване за разработване на Национален план за увеличаване на броя на сградите с близко до нулевото потребление на енергия.

- Закон за енергетиката

Законът за енергетиката е разработен въз основа Енергийната стратегия на Република България. Той се основава и на сравнителен анализ на нормативната уредба на страните от Европейския съюз, на Договора към Европейската енергийна харта и други правни източници, в съчетание с особените изисквания на националното законодателство. Законът е изцяло съобразен с изискванията на Директивите на Европейския съюз, определящи общите правила на вътрешния пазар на електрическа енергия и природен газ.

- Закон за енергията от възобновяеми източници

Този закон урежда обществените отношения, свързани с производството и потреблението на:

1. електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници; 2. газ от възобновяеми източници; 3. биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта

- Закон за устройство на територията

Този закон е в тясна връзка със ЗЕЕ, отнасящ се до енергийния одит, сертификация и паспортизация на сградите – публична и частна общинска и държавна собственост. Съгласно чл. 16 от ЗЕЕ, обследването за енергийна ефективност (ЕЕ) на сгради има за цел да установи нивото на потребление на енергия, да определи специфичните възможности за намаляването му, да установи спазени ли са изискванията на чл. 15, ал. 2 и да препоръча мерки за повишаване на ЕЕ.

Сертифицирането за ЕЕ на сградите има за цел удостоверяване актуалното състояние на потреблението на енергия в тях, енергийните характеристики и съответствието им със скалата на класовете на енергопотребление. Сертифицирането за ЕЕ на сгради се извършва след обследване за енергийна ефективност.

Чл. 19. (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2013 г., в сила от 12.03.2013 г.) (1) (Отм. - ДВ, бр. 24 от 2013 г., в сила от 12.03.2013 г.) ; (2) (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2013 г., в сила от 12.03.2013 г.) На задължително сертифициране подлежат всички сгради за обществено обслужване в експлоатация с разгъната застроена площ над 500 кв. м, а от 9 юли 2015 г. - с разгъната застроена площ над 250 кв. м.

На задължително сертифициране подлежат всички сгради за обществено обслужване в експлоатация с разгъната застроена площ над 500 кв. м, а от 9 юли 2015 г. - с разгъната застроена площ над 250 кв. м./

В този смисъл, за изпълнение на изискванията на ЗЕЕ е необходимо да се направи поетапна паспортизация и сертифициране на сградите и определяне на мерките за повишаване на енергийната ефективност, което, безспорно ще доведе до значителни икономии, след прилагането им.

Съгласно изискванията на НАРЕДБА № 5 / 28. 12. 2006 г. към Закона за устройство на територията (ЗУТ) за техническите паспорти на строежите (Обн., ДВ, бр. 7 от 2007 г.; ... изм. и доп. бр. 98 от 2011 г.), на задължителна техническа паспортизация подлежат всички съществуващи сгради, след проведено обследване и оценката на строежа, по реда на глава трета. Съгласно чл. 20. (1) от горесцитираната наредба, за съставяне на технически паспорт на съществуващ строеж се извършва обследване за установяване на техническите му характеристики, свързани с изискванията по чл. 169, ал. 1 - 3 ЗУТ.

- Закон за обществените поръчки

Този закон е в тясна връзка с вече изброените, тъй като регламентира правилата и начините за избор на изпълнител на енергийния одит на съществуващите общински сгради и ново строителство, изпълнител на предписаните мерки за достигане на енергийна ефективност, която е според стандартите на ЕС и прочие. Освен това той е задължителен елемент при кандидатстване и изпълнение на проекти, финансирани с европейски средства.

В него има указания за прилагане на изисквания за енергийна ефективност и енергийни спестявания, при възлагане на обществени поръчки за доставка на оборудване и превозни средства, с цел минимизиране на разходите за срока на експлоатацията им, одобрени на 03.12.2010 г.

- Закон за опазване на околната среда

Този закон урежда обществените отношения, свързани със:

1. опазването на околната среда за сегашните и бъдещите поколения и защитата на здравето на хората;
2. съхраняването на биологичното разнообразие в съответствие с природната биогеографска характеристика на страната;
3. опазването и ползването на компонентите на околната среда;
4. контрола и управлението на факторите, които увреждат околната среда;
5. осъществяването на контрол върху състоянието на околната среда и източниците на замърсяване;
6. предотвратяването и ограничаването на замърсяването;
7. създаването и функционирането на Националната система за мониторинг на околната среда;
8. стратегиите, програмите и плановете за опазване на околната среда;
9. събирането и достъпа до информацията за околната среда;
10. икономическата организация на дейностите по опазване на околната среда;
11. правата и задълженията на държавата, общините, юридическите и физическите лица по опазването на околната среда.

- Национални стратегически документи, планове и програми

- Енергийна стратегия на Република България;
- Национални планове за действие по ЕЕ – Първи (2008-2010) и Втори национален план за действие по ЕЕ 2011-2013 г.

- Стратегия за енергийна ефективност
- Национален план за действие по промените в климата;
- Национална дългосрочна програма по енергийна ефективност 2005-2015г.;
- Национална програма за обновяване на жилищните сгради с период на действие от 2006 до 2020 г.;
- Стратегия за финансиране изолациите на сгради за постигане на енергийна ефективност и План – програма за нейното изпълнение;
- Рамкова конвенция на ООН по изменението на климата и Протокола от Киото;
- Национален план за действие за енергията от възобновяеми източници.

- Подзаконови актове – Наредби и Правилници

- Наредба № 16-1594 от 13.11. 2013 г. за обследване за енергийна ефективност, сертифициране и оценка на енергийните спестявания на сгради]
- ✓ Наредба № рд-16-347 от 2 април 2009 г. За условията и реда за определяне размера и изплащане на планираните средства по договори с гарантиран резултат, водещи до енергийни спестявания в сгради - държавна и/или общинска собственост
- ✓ В съответствие с чл.49, ал.(5) и (6) от тази Наредба, съответно:
- ✓ „(5) За сгради по чл. 19 - държавна и/или общинска собственост, които са предмет на договор по чл. 48, ал. 1, ЕСКО услугите включват всички дейности и мерки, гарантиращи сертифицирането на тези сгради” и
- ✓„(6) За сгради - държавна и/или общинска собственост, които са предмет на договор по чл. 48, ал. 1, в бюджетите на министерствата, ведомствата и общините се планират и осигуряват средства, които за срока на изпълнението на договора съответстват на нормализираните разходи за енергия на тези сгради”.
- ✓ Наредба № рд-16-301 от 20 март 2009 г. За определяне а съдържанието, структурата, условията и реда за набиране и предоставяне на информация
- ✓ Наредба № рд-16-346 от 2 април 2009 г. За показателите за разход на енергия, енергийните характеристики на промишлени системи, условията и реда за извършване на обследване за енергийна ефективност на промишлени системи
- ✓ Наредба № 5 от 28 декември 2006 за техническите паспорти на строежите
- ✓ Наредба № рд-16-348 от 2 април 2009 г. за обстоятелствата, подлежащи на вписване в регистъра на лицата, извършващи сертифициране на сгради и обследване за енергийна

ефективност, реда за получаване на информация от регистъра, условията и реда за придобиване ...

✓ **Наредба № 1/30.07.2003 г. за номенклатурата на видовете строежи.**

Неизпълнението на задължителните действия, свързани с ЕЕ, води след себе си и наказателни санкции, които не са за пренебрегване, както според ЗУТ, така и според ЗЕЕ. Неспазването на сроковете по разпоредбите на законите – също.

Съответните финансови загуби, които ще се понесат, в случай, че не започне изпълнението на задълженията според ЗЕЕ, са конкретизирани в чл. 71"Възложител на сграда, който не изпълни задължението си по чл. 20, ал. 1, се наказва с глоба от 1000 до 10 000 лв. или с имуществена санкция от 5000 до 50 000 лв. и чл. 77. Собственик на сграда и/или на промишлена система по чл. 33, ал. 2, който не изпълни мерките, предписани в доклада от обследването за енергийна ефективност, в сроковете по чл. 19, ал. 3, съответно по чл. 33, ал. 3, се наказва с глоба от 10 000 до 30 000 лв. или с имуществена санкция от 50 000 до 100 000 лв.

- Регионални и общински стратегии, програми и планове

- Областна стратегия за развитие
- Общински план за развитие на община Севлиево 2007-2013 година.
- Общински план за развитие през новия програмен период 2014-2020г.

3. Политика за енергийна ефективност

Енергийната ефективност е качествено понятие, което изразява степента на полезност на използваната енергия. Да се повиши ефективността означава да се намали разходът на енергия без да се накърнява качеството и комфорта на услугите - отопление, осветление, превоз на хора и товари и др.

Основните приоритети в Енергийна стратегия (ЕС) на Р България могат да се сведат до следните пет направления:

- гарантиране сигурността на доставките на енергия;
- достигане на целите за възобновяема енергия;
- повишаване на енергийната ефективност;
- развитие на конкурентен енергиен пазар и политика, насочена към осигуряване на енергийните нужди, и защита на интересите на потребителите.

Тези приоритети определят и визията на правителството за развитие на енергетиката през следващите години, а именно:

- Поддържане на сигурна, стабилна и надеждна енергийна система;
- Енергетиката остава водещ отрасъл на българската икономика с ясно изразена външнотърговска насоченост;
- Акцент върху чиста и нискоемисионна енергия- ядрена и от възобновяеми източници;
- Баланс на количество, качество и цени на електроенергията, произведена от възобновяеми източници, ядрена енергия, въглища и природен газ;
- Прозрачно, ефективно и високопрофесионално управление на енергийните Компании

Приетата през април 2011 г. НПР (2011–2015 г.) и План за действие към нея съдържаха общо 204 мерки. В изпълнение на РМС № 605 от 05.08.2011г., някои от тях бяха консолидирани, променени или допълнени с цел да отговорят адекватно на препоръките на Съвета от 12 юли 2011 г. С РМС № 692 от 15.09.2011 г. се подобри мониторинга по изпълнението на програмата, като се въведе задължение ресорните министри да отчитат неизпълнени мерки или в риск от забавяне в двуседмичен срок след приемане от Министерския съвет на тримесечния отчет по НПР.

От планираните до 2020 г. мерки най-много са предвидени да бъдат изпълнени до 2015 г. Планирането до 2015 г. е улеснено, тъй като съвпада с хоризонта на средносрочната бюджетна рамка, както и края на плащанията по текущия програмен период по Многогодишната финансова рамка за 2007–2013 г.

От дефинираните в Плана за действие към Националната програма за реформи на Република България (2011–2015 г.) мерки 77% адресират препоръките на Съвета на Европейския съюз, известни още като Специфични препоръки 1-7.

Специфична препоръка 1

„Да продължи с ефективното изпълнение на бюджета с цел коригиране на прекомерния дефицит през 2011 г. в съответствие с Препоръката на Съвета от 13 юли 2010 г. по отношение на процедурата при прекомерен дефицит. Да определи мерките за изпълнение на бюджетната стратегия за периода 2012–2014 г. Да се възползва от протичащото икономическо възстановяване за постигане на средносрочната цел, главно чрез строг контрол на растежа на разходите и същевременно чрез повишаване на дела на разходите, стимулиращи растежа.”

Специфична препоръка 2

„Да предприеме по-нататъшни действия за подобряване на предвидимостта при изготвянето на бюджета и на контрола по изпълнението му, включително въз основа на текущо начисляване, по-специално чрез засилване на фискалното управление. За тази цел да изготви

и въведе задължителни фискални правила и ясно определена средносрочна бюджетна рамка, която да осигурява прозрачност на всички нива на управление."

Специфична препоръка 3

"Да изпълни действията, договорени със социалните партньори по провежданата понастоящем реформа на пенсионната система, да ускори някои от ключовите ѝ мерки, които биха спомогнали за повишаване на действителната възраст за пенсиониране и намаляване на ранното напускане на трудовия пазар като постепенното увеличаване на продължителността на социалното осигуряване, както и да засили мерките за улесняване на възрастните работници да останат по-дълго на работа."

Специфична препоръка 4

"В сътрудничество със социалните партньори и в съответствие с националните практики да провежда политика, с която да се гарантира, че растежът на заплатите е по-тясно обвързан с прираста на производителността на труда, и да се поддържа конкурентоспособността, като се следи за непрекъсната конвергенция."

Специфична препоръка 5

"Да предприеме действия за борба с бедността и насърчаване на социалното приобщаване, особено по отношение на уязвимите групи от населението, изправени пред множество затруднения. Да предприеме мерки за модернизиране на публичните служби по заетостта с цел повишаване на способността им да откриват работници с подходящ профил за задоволяване на търсенето на трудовия пазар; за съсредоточаване на повече усилия за подпомагане на младежите с ниска квалификация. Да продължи образователната реформа чрез приемане на Закон за предучилищното и училищното образование и на нов Закон за висшето образование до средата на 2012 г."

Специфична препоръка 6

"Да положи повече усилия за повишаване на административния капацитет в ключовите държавни ведомства и регулаторни органи, за да се осигури по-висока ефективност на публичните услуги при задоволяване на потребностите на гражданите и предприятията; да въведе и да изпълни ефективно мерки за извършване на проверки на обществените поръчки въз основа на оценка на риска; да повиши капацитета на органите да предотвратяват и санкционират нередностите, за да се подобри качеството и ефикасността при използването на публичните средства."

От всичките седем специфични препоръки, тази, която фокусира вниманието върху увеличаване на мерките за енергийна ефективност, е **Специфична препоръка 7:**

„Да премахне пречките за навлизане на пазара, разпоредбите за гарантирана печалба и контрола на цените и да осигури пълна независимост на българския орган за енергийно регулиране, за да се отворят пазарите на електроенергия и газ за по-голяма конкуренция. Да въведе стимули за повишаване на енергийната ефективност на сградите.“

За изпълнение на политиката в областта на околната среда и енергийната ефективност се предвижда за следващия програмен период (2014–2020 г.) да бъдат насочени средства за следните приоритетни направления:

- ❖ Намаляване на замърсяването на водите, на загубите и ефективно използване на водните ресурси;
- ❖ Подкрепа на дейности за подобряване на инфраструктурата за събиране/съхранение на утайки, генерирани от съществуващи и/или новоизграждащи се ПСОВ; изграждане на регионални центрове за третиране/компостиране на утайки, генерирани от селищни ПСОВ.
- ❖ Подкрепа на дейности за изграждане на адекватна енергийна инфраструктура за когенерация (биогаз, електро и/или топлоенергия) при използване на биологични отпадъци от земеделието и/или утайки, генерирани от селищни ПСОВ.
- ❖ Подобряване на енергийната ефективност и внедряване на ВЕИ в предприятията; стимулиране на производителите на енергия за инвестиции с цел оптимизиране на технологиите и производствените процеси за повишаване енергийната ефективност и реализиране на инфраструктурни проекти за изграждане/модернизиране на енергийната система.

Цел и обхват на ПЕЕ

Общите цели на общинския ПЕЕ се определят на основата на държавната политика по енергийна ефективност и приоритетите за развитие на общината като цяло.

Общинският ПЕЕ отговоря и на националните приоритети за реализиране на енергоспестяване и намаляване на вредните емисии в атмосферата.

Новата стратегия “Европа 2020” залага на три основни приоритета:

- I. ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ - изграждане на икономика, основаваща се на знания и иновации;
- I. УСТОЙЧИВ РАСТЕЖ - насърчаване на по-екологична и по-конкурентоспособна икономика с по-ефективно използване на ресурсите;

- I. **ПРИБЩАВАЩ РАСТЕЖ** - стимулиране на икономика с високи равнища на заетост, която да доведе до социално и териториално сближаване, както и нейните пет основни цели:
- **ЗАЕТОСТ** за 75% от населението на възраст 20-64 години;
 - **Инвестиции в НАУЧНО ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ** в размер 3% от БВП на ЕС;
 - **Постигане на целите „20/20/20“** по отношение на климата и енергията;
 - **Съкращаване на емисиите въглероден диоксид с 20% в сравнение с нивата от 1990 г.;**
 - **Увеличаване дела на енергията от възобновяеми източници до 20% и намаляване на консумацията на енергия с 20%.**

В новия ПЕЕ – Севлиево следва да бъде осигурен приоритет на икономията на енергия, използването на ВЕИ и намаляване на замърсяването на въздуха и околната среда за постигане на целите „20/20/20“ и особено с НЦ 3 - Национална цел 3 „Климат-енергетика“

Целите на общинската енергийна програма (ПЕЕ) са интегрирани с общия контекст на държавната политика за ефективно и сигурно енергопроизводство и енергоспестяване.

В този смисъл основните цели на ПЕЕ на община Севлиево са в следните приоритети:

Приоритет 1.1.

Устойчиво градско развитие

Специфична цел 1.1.1.

Повишаване на енергийната ефективност и техническите характеристики на административните сгради и жилищния сектор

Мярка: Обновяване на административните сгради на държавната и общинската администрация

Мярка: Участие в обновяване на многофамилни жилищни сгради с общински имоти

България е заложила амбициозна национална цел по отношение постигнатите параметри на енергийна ефективност, а именно достигане на 25% по-висока енергийна ефективност към 2020 г. Това се дължи на изключително ниското ниво на енергийна ефективност, особено в домакинствата и административните сгради и големия социално-икономически потенциал на инвестициите в енергийна ефективност. Амортизираният сграден фонд (жилищен, промишлен, публичен) на общината, с ниска енергийна ефективност е посочен като слаба страна в SWOT анализа. Настоящият план за развитие адресира проблема като включва дейности за рехабилитация и изпълнение на мерки за подобряване на енергийната ефективност, включително въвеждане на системи и технологии, за оползотворяване на енергия от ВИ на сградата на общинска администрация, общинската сграда на ул. "Хан Аспарух" 5, сградата на РУ"Полиция" и РС "ПБЗН". Предвидено е и финансиране за 25

апартаментна общинска собственост, които се намират в многофамилни жилищни сгради – потенциални бенефициенти по проекта на МРР за енергийно обновяване на българските домове.

Създаването на съвременни условия в образователната инфраструктура ще подобри качеството на образованието и ще намали процента на преждевременно напусналите сферата на образованието. От друга страна създаването на привлекателна среда в училищата и на възможности за извънкласни занимания ще повишат мотивацията на младежите да продължат своето образование.

За постигане на специфичната цел в ОПР са включени следните групи от дейности:

- ✓ изпълнение на мерки за подобряване на енергийната ефективност, както и въвеждане на системи и технологии, за оползотворяване на енергия от ВИ в II ОУ "Стефан Пешев", СОУ "Васил Левски", общежитието на ПГ "Марин Попов", ДЗ "Пролет", ОДЗ "Щастливо детство", ОДЗ "Слънце", детски комплекс "Йовко Йовков";
- ✓ инвестиции в МТБ и оборудване за плувен басейн и физкултурен салон в СОУ "Васил Левски", училищни физкултурни салони в I ОУ "Христо Ботев", II ОУ "Стефан Пешев", ПГ "Марин Попов";
- ✓ извършване на вътрешни ремонти и подобряване на МТБ на ЦДГ "Радост" 1, ОДЗ "Слънце", ОДЗ "Пролет", ОДЗ "Щастливо детство".

Предвидени са още проекти за:

- ✓ ремонт и реконструкция на общинските жилищни сгради (6 на брой) в съвременни социални жилища за настаняване на социално слаби групи от населението;
- ✓ изпълнение на мерки за подобряване на енергийната ефективност и доставка на подходящо оборудване, обзавеждане и СМР на МБАЛ "Д-р Стойчо Христов"

Изпълнение на мерки за подобряване на енергийната ефективност и въвеждане на системи и технологии, за оползотворяване на енергия от ВИ, както и извършване на вътрешни ремонти и подобряване на МТБ на ДК "Мара Белчева", музей "Хаджи Стояново училище" и читалището в гр. Севлиево ще насърчи участието на населението в културния живот като фактор за социално сближаване и интеграция на онези членове на обществото, които по една или друга причина са в уязвимо и неравностойно положение.

За осигуряване на интегрирано и устойчиво развитие на град Севлиево и повишаване на готовността за кандидатстване за финансиране е формулирана отделна специфична цел за разработване на устройствени планове и инвестиционни проекти.

Като обобщение -дейностите за реализация на мярката са, както следва:

- _ Ремонт и обновяване на административни сгради на общинската администрация, подмяна на инсталации, конструктивно укрепване;
- _ Внедряване на мерки за енергийна ефективност включващи топлоизолация, подмяна на дограма, локални инсталации и/или връзки към системите за топлоснабдяване, газоснабдяване;
- _ Внедряване на инсталации/съоръжения за оползотворяване на възобновяеми енергийни източници за задоволяване на нуждите от енергия на административните сгради на държавната и общинска администрация и жилищните сгради, обект на интервенция;
- _ Обследвания за енергийна ефективност и одити за енергийна ефективност, изготвяне на енергийни паспорти на сградите;
- _ Създаване на достъпна архитектурна среда за лица с увреждания

Индикатори:

- *Икономия на енергия в резултат на внедрени мерки за енергийна ефективност и/или инсталации на основата на ВЕИ*
- *Брой сгради с внедрени мерки за енергийна ефективност/инсталации на базата на ВЕИ*

РАЗДЕЛ II

Състояние на енергийното потребление

Общ преглед

Съгласно предложената в „Социално-икономически анализ за нуждите на Оперативна програма „Регионално развитие“ за периода 2014-2020 г.” Етап 2 – Фокусиране на анализа”¹ класификация, община Севлиево попада в две от основните класификации на типове общини, а именно община със селски и планински характер. Показателите, използвани за определянето на мястото на общината в тези групи, я определят като селска община от втора група (с оценки между средната за страната и средната за специфичната територия) и планинска община от трета група (с оценки между средната за специфичната територия и прага на критичност за тази група общини).

Според Националната концепция за пространствено развитие, Севлиево е класифициран като град от ниво 4 (малки градове с микрорегионално значение за територията на групи общини), който обаче показва известни възможности при подходящо бъдещо развитие и евентуално стимулиране да премине в 3 - то ниво, а при отсъствие на такива стимули - да остане в 4 - то ниво.

Община Севлиево се намира в Централна Северна България, на площ от 963,8 км² и е най-голяма в Габровска област.

Община Севлиево граничи с 11 общини и 4 административни области. На север общината граничи с общините Ловеч, Летница, Сухиндол и Павликени. На изток община Севлиево граничи с общините В. Търново, Дряново и Габрово. Западната административна граница отделя община Севлиево от общините Ловеч, Троян и Априлци. Южната граница на община Севлиево преминава по билото на Стара планина, като я отделя от община Павел Бана и община Казанлък /Южен централен район за планиране/. Границата се пресича от два старопланински проходи - Химитлийски /пътека/ и Русалийски. В тези граници община Севлиево съставлява 47.72% от територията на Габровска област и 5.3% от територията на Северния Централен район за планиране.

Град Севлиево е обособен административен и общински център, който в голямата си част е разположен на левия бряг на р. Росица, върху равнинен терен в центъра на Севлиевската котловина.

По-голямата част от територията на общината попада в умерено континенталната климатична област. Само южната по-висока част от територията се отнася към планинската климатична област.

В община Севлиево има 45 села и 1 град, очертани в границите на селищните застроителни регулации. Селската инфраструктура в общината включва едноетажни и двуетажни сгради, с изградени пътища до тях. Поради демографска миграция към гр.Севлиево част от сградния фонд в селата е обезлюден. От всичките 45 села, 10 са с население над 500 души и със социални функции – с.Ряховците, с.П. Славейков, с.Градница, с.Сенник, с.Добромирка, с.Горна Росица, с.Кормянско, с.Душево, с.Батошево, с.Крушево.

Град Севлиево е обособен административен и общински център, който в голямата си част е разположен на левия бряг на р. Росица, върху равнинен терен в центъра на Севлиевската котловина.

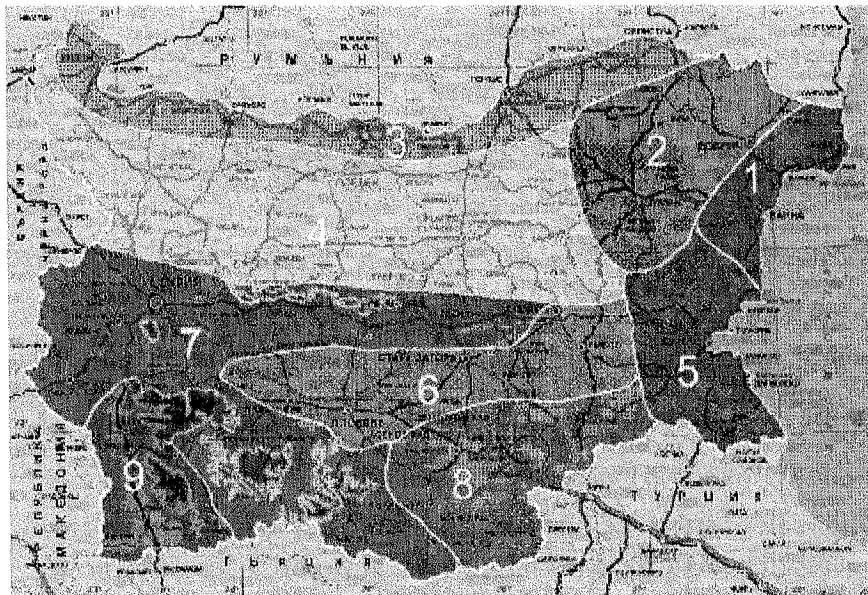
Основни климатични данни за района

Съгласно климатичното райониране на Република България по НАРЕДБА № РД-16-1058, от 10.12.2009 г. за показателите за разход на енергия и енергийните характеристики на сградите, гр.Севлиево принадлежи към Климатична зона 2, която се характеризира със следните климатични данни:

☐ продължителност на отоплителния сезон е 190 дни,

начало : 16 октомври ; край 23 април

☐ отоплителни денградуси - 2700 при 19 0 средна температура в сградата

В територията на общината попадат части от Дунавската равнина и Предбалкана, както и най-високите планински масиви на Средна Стара планина. Северната част на общината е разположена върху Севлиевските (583 м – вр.Гюнето), Микренските височини (802 м – вр. Кръста) и южните склонове на Деветашкото плато, а най-южната част на Община Севлиево е разположена по стръмните склонове на Централна Стара планина до кота 1970,8 м (връх Росоватец-най-висока надморска височина).

В природно отношение се открояват две зони, северна – равнинна и южна – полупланинска и планинска. Централната част на общината е разположена в Севлиевското котловинно поле, което има площ около 400 км² и надморска височина 200 – 220 м.

Общата площ на територията на община Севлиево е 941 355 дка, което представлява 46.5% от територията на област Габрово (2 023 005 дка). Видно от таблицата е, че най-голяма площ заемат земеделските територии - общо 571 542 дка (60.7% от площта на общината при средно за страната 57.4%). Горските територии заемат площ от 309 907 дка (32.9 % от територията на общината, при средно за страната 33.56%). Територията на населените места и други урбанизирани територии е с площ 42 984 дка. Останалата част от територията на общината се заема от водни площи – 11 121 дка, територии за добив на полезни изкопаеми – 723 дка и територии за транспорт и инфраструктура – 5 078 дка.

По данни на Годишния доклад за дейността на ОД "Земеделие" – Габрово през 2011 г. селскостопанския фонд на община Севлиево възлиза на 530 237 декара, от които обработваеми са 392 729 декара. Общият горски фонд е 332 426 декара, от които 119 620

декара частна собственост. Земеделският и горският фонд, както и обработваемата земя на територията на община Севлиево, съставляват основната част от фондовете на област Габрово. Това се дължи на наличието на значителна равнинна част от територията на общината, за разлика от останалите три общини, чийто релеф е изразено планински.

Републиканската пътна мрежа на територията на Община Севлиево включва пътища с обща дължина 183,2 км, която се разделя по класове, както следва:

- републикански пътища - I клас - 33,1 км;
- републикански пътища - II клас - 12,6 км;
- републикански пътища - III клас - 137,5 км.

Състоянието на пътищата от републиканската пътна мрежа I и II клас е добро. В незадоволително и лошо състояние са 90,1 км от пътищата III клас, които осигуряват транспортни комуникации с регионално значение със съседни общини.

Важно значение за функционирането на общинската икономика и за осигуряването на достъп до пазара имат общинските пътища, които обслужват производствените зони.

За подобряване на комуникационно-транспортната система на общинския център (обхващаща уличната мрежа, обществения транспорт за превоз на пътници, пешеходното (и велосипедно) движение, паркирането, съоръженията за обслужване на транспорта и средствата за регулиране и управление на движението) през 2012 - 2013 г. е изработен и одобрен Генерален план за организацията на движението на гр.Севлиево, в който са предвидени следните мероприятия: транзитно движение и пътеуказателна сигнализация; маршрути на превозните средства за обществен превоз на пътници; предимства на движение;

- посочност на движение; режим на спиране, паркиране и ограничение на скоростта; пешеходни и велосипедни улици и зони; сигнализация с пътни знаци и маркировка; картограми на транспортните натоварвания; участъци с концентрация на ПТП.

На територията на гр.Севлиево следенето на качеството на атмосферния въздух се осъществява от Националната система за мониторинг на околната среда /НСМОС/, чрез периодични измервания на КАВ от мобилната станция за емисионен контрол на атмосферния въздух към ИАОС - Регионална Лаборатория (РА) Русе. Регистрираните данни от измерванията на КАВ в гр.Севлиево, направени в рамките на НСМОС за периода 2007 - 2010 г., не показват превишения на средно годишните норми за основните атмосферни замърсители. По отношение измерванията на ФПЧ10, направени от НСМОС в гр.Севлиево, са констатирани периодични инцидентни превишавания на средно дневните норми за ФПЧ10.

Наличието на големи масиви гори в южната висока част на община Севлиево осигурява значителни водни ресурси. Техните водосборни басейни дават началото на 2 по-големи реки - Росица и Видима, които се сливат непосредствено до Севлиево, а общите им води пълнят един от най-големите изкуствени водоеми в България - язовир "Александър Стамболийски".

Река Росица е главна отводнителна артерия на града. Реката има дължина 164 км, а водосборната ѝ област има площ 2265 кв. км.

Наличните водни ресурси на територията на общината обаче дават възможност да се изградят възобновяеми енергийни мощности от типа на ВЕЦ.

Гори

За оценка на състоянието на горските екосистеми са изградени пробни площадки, които са част от европейската мрежа за мониторинг (съгласно Международна програма за оценка на ефектите на въздушното замърсяване върху горите ICP – Forests). Територията на община Севлиево попада в II район /Средна Стара планина/. На територията ѝ е изградена една пробна площадка за оценка състоянието на короните на иглолистните дървесни видове, а в непосредствена близост, но на територията на община Габрово, е разположена пробна площадка за оценка на състоянието на широколистните видове. Степента на увреждане на короните на дърветата е малка, съответно на иглолистните видове е между 11 и 25%, а на широколистните видове – под 10%.

От извършеният анализ може да се направи извода, че не съществуват сериозни природни рискове за развитието на града, освен опасността от наводнение, а природно-ресурсния потенциал е благоприятен за развитие на мерки за възобновяеми енергийни източници, както и подобряване на енергийният капацитет на общината.

6. Анализ на състоянието на общинското потребление и енергийните ресурси

❖ ОБЩИНАТА КАТО ПОТРЕБИТЕЛ НА ЕНЕРГИЯ

Най-типичната роля за всяка община е тази на потребител на енергия.

Това е функцията, която най-често е свързана със задълженията на общината и по отношение на която, се очаква тя да поеме инициативата. Потреблението на енергия в общината обикновено обхваща следните основни сфери:

- общински сгради - административни центрове, училища, спортни съоръжения, медицински заведения и заведения за социални грижи, жилищни сгради (общински жилища и други жилищни обекти, отпуснати за обществени нужди);
- обществен транспорт - служебни коли, коли за извозване на отпадъците, коли за почистване на улиците, обществен градски и извънградски транспорт (дотолкова, доколкото той се субсидира от общината);
- улично осветление

Едновременно със стремежа към разширяване на спектъра от услуги и подобряване на тяхното качество, общината се опитва да намали разходите за предоставянето им. Тъй като

енергията представлява значителен компонент от цената на повечето предлагани от нея услуги – транспорт, медицинско обслужване, образование и т.н. – намаляването на потреблението на енергия е основният инструмент за намаляване на разходите за услугите.

Функцията на потребител на енергия е най-добре развитата функция в повечето общини в Европа. Енергоспестяването при крайните потребители на общинските обекти може значително да облекчи общинските бюджети и да се превърне в предпоставка за намаляване на цените и подобряване на качеството на услугите, предоставяни от общината на нейните жители .

❖ ОБЩНСКИ ОБЕКТИ НА СЕВЛИЕВО – ЕНЕРГИЙНИ КОНСУМАТОРИ

Общинските сгради – консуматори на енергия на Община Севлиево са – публична и/или частна общинска собственост. Общинските обекти се разглеждат в няколко основни групи по предназначение:

- Административни – обхващат сградния фонд на общинската администрация, стопански, културни и социално-битови обекти. В голямата си част те са малки, разпръснати на територията на общината, а често заемат определена част от сграда с чужда собственост .
- Образователни – обхващат училища, детски градини и спомагателни към тях обекти (обществения, занимални, столове и др.). Всички стари сгради, са строени при нормативни показатели, съответстващи за годините от преди седемдесетте, години в които все още не се отчиташе влиянието на настъпващата енергийна криза в световен мащаб. Освен това, през целия експлоатационен период на тези сгради и оборудване са отделяни недостатъчно средства за тяхното поддържане. Това прави тези обекти сериозен енергиен консуматор на и без това ограничения общински бюджет.
- Здравни – включват– детски ясли и лечебни заведения. Лечебните заведения са преобразувани в търговски сдружения по закона за здравеопазване. Независимо от това, взаимният интерес изисква да се намери икономически обосновано решение за намаляване на енергопотреблението и в тази група общински обекти.

Състоянието на общинските обекти на територията на Община Севлиево не се различава съществено от състоянието на тези обекти в останалите по- малки общини на Република България.

Отоплението в общинските обекти е на газообразно, течно, твърдо гориво и ел.енергия, като разходите за отопление остават относително високи. Това се дължи на амортизираното

състояние на сградите в частност дограмите, липсата на изолация на стените, пода и подпокривното пространство на сградите на повече от които още не е извършено саниране.

Общински обекти с характеристики и РЗП:

Населено място	Обекти общинска собственост	УПИ	КВ.	АОС/ год.	ЗП /кв. м/	РЗП /кв. м/
Севлиево	Сграда на Община Севлиево – Зет. + мази, постр. 1981г.	1	44	359/ 1997г.	1450	4350
	Сграда социални грижи -2ет. на ул. "Хан Аспарух" № 5	XXXI	48	101/ 1997г.	492	937
	Читалище „Развитие“ – 2ет. Ул. „Ст. Пешев“ № 20	XXIX	45	1001/ 2002г.	913	1826
	ДДЛРГ "В. и Г.Ченчеви" – 3 ет. ул. "Гочо Москов" №10	XXII	73	3499/ 2008г.	828	2484
	ОДЗ "Щастливо детство" ул. "Сава Тошев" № 2 – 2ет.	1	29	498 2000г.	491	982
	ОДЗ "Снежанка" ул. „Г.Москов“ №5 2етажа	VIII	76	788 2001г.	421	842
	ЦДГ"1-ви юни"-ул. „М.Палаузов“ №1- 2 ет.	XIX	84	684 2001г.	570	970
	ОДЗ "Щастливо детство", ж.к. „Д-р Ат.Москов“ – 2ет.	111	9	3848 2012г.	911	1822
	ОДЗ "Пролст"2-ул. „Ст.планина“, № 92 -2етажа	1	136	3127 2004г.	1275	2550
	ОДЗ „Слънце"1-ул.Св.Св. Кирил и Методий" – 2 ет.	1	22	665 2001г.	508	1016
	ОДЗ „Слънце"2-ул. „Ненко Илиев“ №1	11	25	663 2001г.	846	1171
	ОДЗ „Слънце"3-ул."Ст.Бъчваров" № 4	111	25	664 2001г.	400	800
	ЦДГ"Пролет" ул. „Ат.Влаев“ №18 2ет.	X	103	691 2001г.	902	1804
	СОУ „В.Левски" ул. „Гладстон“ № 22	VIII	19	840 2001г.	4553	9354
	ОУ "Хр.Ботев" ул. „Асен Златаров“ № 14 - 3 ет.	VII	76	787 2001г.	1467	4401
	ОУ "Христо Ботев"- 2 ет.	XVII	53	3715/ 2001г.	789	1298

	ул. „В.Левски“ №12			2001г.		
	ОУ „Стефан Пешев“ – ул.„Росица“ № 16 – сгради 1, 2 и 3 ет.	1	91	874 2001г.	1345	3385
	НУ"Св.Св.Кирил и Методий" – 2ет. ул. „Велчо Ночев“ № 1	1	40	682 2001г.	826	1356
	Детски комплекс"И.Иовков" – 3 ет. ул. Св. Св. Кирил и Методий“ №33	IV	24	499 2000г.	517	1183
	ДК"Мара Белчева" - 2 ет.	IX	53	2419 2003г.	3060	6120
	ГХГ"Асен и Илия Пейкови" Зет. ул. „Стефан Пешев“ № 62	XI	36	3530/ 2009г.	300	900

Основни енергийни разходи за общинските обекти :

Ел.енергия :

	2012	2012	2013	2013	2014	2014
	kw	лева	kw	лева	kw	лева
община	2327135	562837,14	2081119	645547,28	1876293	505926,82
култура	275810	60849,23	261951	62668,59	193080	46045,34
образование	115934	29387	129165	31342	85072	23245
ГХГ	3872	901,67	7668	1864,38	8268	1633,03
музей	4618	1001,2	8834	2137,5	8177	1920,48
Радост	38962	9095	36798	8790	26464	6376
Слънце	88679	20492	83633	20783	68119	16594
Пролет	34670	7951,36	32863	8227,93	29160	7197,33
Щ.детство	38207	8859,32	39929	9875,83	32473	7925,04
ПГ Марин Попов	19664	5859,68	20034	4572,44	35835	8157,85
СОУ В.Левски	1392012	32516,54	137048	33290,41	102021	27889,44
НУ	13124	3018,52	10416	2500	11947	2986,9
I-во ОУ	9798	2871	17958	4310	12236	3059
II-ро ОУ	34421	7917	22854	5485	26048	6512
ОУ Душево	8292	2694	10283	2607	15268	3670
ОУ Шумата	5980	1515	6082	1541	2581	654
ОУ Ряховците	7982	2000	7032	1782	4228	1072
ОУ П.Славейков	4383	1008,19	3484	836,08	5188	1297

ОУ Крамолин	8017	2325,16	12483	2996	5674	1418,66
ОУ Добромирка	3253	943,48	4609	1106,37	3739	934,93
ОУ Градница	6488	1358	5806	1174	6597	1372
ДСП	48280	9164,41	51190	10472,88	50200	9668,78
ДСХ Стоките	51750	9654,9	85865	13313,97	53230	9151,05
ДСХ Столът	64683	9174,57	44013	7669,39		
ДВУИ Батошево	105340	22964,49	119285	27736,02	93491	21472,83
ДСХ Добромирка	108200	23368	117842	27161,95	108488	24391,13
ЦНСТ 1			36694	5587,74	72380	9522,06
ДДЛРГ	25945	6089	30042	6656	13582	2841

Газ:

	2012 хнм ³	2012 лева	2013 хнм ³	2013 лева	2014 хнм ³	2014 лева
община	69,068	61503,74	53,213	47987,09	30,098	27101,29
култура	74,994	68204,6	57,509	51651,6	33,504	30110,23
образование	28,79	25864	20,883	18815	15,083	13564
ГХГ	0,489	475,77	3,144	2994,88	1,311	1169,2
музей	0,229	199,09				
Радост	32,334	28878	25,104	22528	17,429	15587
Слънце	56,367	50566	48,134	43184	29,584	26553
Пролет	79,481	64596,56	64,729	59464,63	56,032	50001,33
Щ.детство	51,27	44804,53	48,852	44796,21	40,465	36116,13
ПГ Марин Попов	45,553	40914,8	34,143	30712,45	16,506	14852,27
СОУ В.Левски	119679	102399,23	102103	94766,58	79514	71141,23
НУ	18,09	15285	9,41	8783	7,65	6907,73
I-во ОУ	40,1	40001,67	41,34	37202,84	34,8	30349
II-ро ОУ	38,78	32765	32,69	29789	16,24	14667
ОУ Ряховците	2302	1842				
ОУ П.Славейков	11,42	9645,93	12,32	11224,49	6,6	5957,45
ОУ Крамолин	11602	23074,92	12197	22443,56	3051	5458,85
ОУ Добромирка						
ОУ Градница	12,651	10822	10,68	9853	8,77	7384
ДСП	7,716	7598,11	4,418	4313,34	5,857	5218,86
ДДЛРГ	36055	42393	41858	50520	17969	18958

Производството на енергия не е приоритет на общината и се реализира единствено чрез производството и доставката на топлина в рамките на отоплителните инсталации на отделните сгради. Потенциалът за енергийна ефективност в тази сфера е във възможностите за подобрене на горивните процеси, промяната на горивната база и намаляване на загубите в системата за пренос и разпределение. За да се постигне енергийна ефективност при консумацията на енергия се правят енергийни обследвания на обектите и се установяват рентабилните мерки за реализиране на икономии, и подобряване комфорта на обитаване в сградите. Подобряване състоянието на отоплителните инсталации и сградния фонд, а също и довършване подмяната на уличното осветление, се очертават като основни възможности на общината за въздействие с цел повишаване на енергийната ефективност. Изградените мрежи за високо, средно и ниско напрежение са в добро състояние. Газоснабдяването е в процес на проучване, проектиране и изграждане на газоснабдителна мрежа в населените места на общината.

Основни използвани горива:

- . природен газ
- . твърдо гориво,
- . дизелово гориво за отопление,
- . електроенергия

Потреблението на енергия обхваща следните основни сфери:

- Сградния фонд, собственост на общината
- Превозните средства- служебни коли и МПС
- Общински услуги – улично осветление, водоснабдяване и др.

Дейностите по намаляване на енергопотреблението в тези сфери могат да се обединят в следните групи:

1. Дейности в общинските сгради – енергийни обследвания за установяване на потенциала за икономия на енергия, предпроектни проучване в сгради със значителен потенциал за икономия, разработване на дългосрочни планове за действия по отношение на сградите на територията на общината;
2. Дейности в областта на транспорта - превантивно поддържане на превозните средства, обновяване на автомобилния парк

3. Дейности в уличното осветление – разработване на планове за поддържане на системата за улично осветление, подобряване на ефективността на енерго - потреблението в процеса на експлоатация.

Резултатите от изброените по-горе действия могат да се очакват в следните направления:

1. Икономия на финансови средства, които може да се използват за други по-належащи обществени нужди, като с това се подобрят и качествата на предлаганите енергийни услуги
2. Намаляване на замърсяването на околната среда
3. Намаляването на потреблението на енергия в общинските сгради може да послужи като пример и стимул за подражание от други крайни потребители

❖ ОБЩИНАТА КАТО РЕГУЛАТОР И ИНВЕСТИТОР

Чрез много от своите действия общината се явява в ролята на регулатор и инвеститор. Планирането на земеползването и организацията на транспортните системи са част от стратегическите решения, които пряко влияят върху бъдещето потребление на енергия на територията на общината.

Възможните дейности за въздействие на територията на община Севлиево се свеждат до планиране на подходяща комбинация от градоустройствени решения с цел да се намали необходимостта от транспорт.

Резултата от този вид дейност е икономията от финансови средства от потреблението на енергия в транспорта и намаляване замърсяването на въздуха и от там подобряване качеството на живот в населените места чрез по-добро управление на жизненото пространство.

❖ ПРЕНОСНА МРЕЖА

На територията на общината има изградена електроснабдителна мрежа, която захранва града и всички кметства и кметски наместничества. Електроразпределението се осъществява от две подстанции: „Севлиево”, (2x40 MW – 110/20 kV) и „ЕМКА” (2x25 MW – 110/20 kV).

На територията на общината енергоразпределението се осъществява от фирма „ЕНЕРГО-ПРО Мрежи” АД. Електроразпределителната мрежа е добре развита и разпределена за поемане максимално допустимото натоварване. Техническото състояние на използваните мрежи и съоръжения е добро.

Като цяло електроразпределителната система е реконструирана и поддържана на добро равнище.

Потреблението на електроенергия в гр.Севлиево е свързано с протичащите социално-икономически процеси, като тенденциите по видове консуматори се характеризират със:

- значителен спад на потреблението в промишлеността след затваряне на голяма част от предприятията на територията на града, последван от известно съживяване в резултат на привличането на нови инвеститори и изграждането на нови производствени мощности;
- потреблението в сектора услуги и в битовия сектор запазва едно сравнително постоянно ниво, определено от ниските доходи на населението и занижената покупателна способност.

Оценка на проблемите, потенциалите и факторите за развитие

Поради преразпределение на производствата, закриване на част от предприятията, както и новите тенденции на реконструкция и модернизация с енергоикономични съоръжения, трафопостовите в източната промишлена зона не работят с пълен капацитет и имат много свободни мощности, които могат да поемат развитие на нови дейности и производства. В бъдеще ще се налага само разширение на разпределителната мрежа СрН и мрежата НН. За да може съществуващата изграденост на електроснабдителната система да се използва пълноценно и в перспектива, е необходимо поддържане и своевременно рехабилитация на мрежите и съоръженията.

Отчитайки възможностите за ново строителство и бъдещите тенденции за развитие, през следващите години се очаква увеличаване на потреблението на електроенергия. Новото потребление изцяло може да бъде поето от свободните мощности на съществуващата подстанция. В бъдеще ще бъде необходимо само разширяване и реконструкция на мрежата СрН и модернизация на част от съществуващите съоръжения. Мрежата СрН на града е частично подменена с нови кабели и продължаването на тенденцията за обновяването ѝ гарантира сигурно електрозахранване.

❖ ПЕРСПЕКТИВИ:

Република България, като пълноправен член на Европейската общност, е задължена да спазва общите европейски документи и по специално, за подсистема „Електроснабдяване“, нормативната уредба относно енергийния сектор.

Вземайки под внимание необходимостта от съхранение на конвенционалните енергийни ресурси в Европа за по-дълъг период от време, намаляване зависимостта от вносителите на

енергия в Европейския съюз и спазвайки протокол от Киото, Европейската общност е разработила план за действие с цел съхранение на 20% от енергията (във всичките и форми) до 2020 година, а именно "GREEN PAPER – A European strategy for Sustainable, Competetive and Secure Energy" –Европейска стратегия за устойчива, конкурентноспособна и сигурна енергетика –Зелена книга, на Европейската комисия.

Целта е паричните потоци е да се пренасочат вместо за изграждане на конвенционални източници на енергия към мерките споменати по-горе, търсейки се същият ефект. Разбира се всички гореспоменати мерки изискват сериозно финансиране както от държавата така и от стопанските и битовите потребители.

По отношение на възобновяемите източници за производство като МВЕЦ, ВЕИ и когенериращите източници, един от стимулите е финансов, т.е. тези източници имат най-високите цени на едро за производство на електроенергия, което от своя страна рефлектира и върху цените на дребно.

Докато социално-икономическото развитие на подсистемата „Електроснабдяване“ зависи от развитието на европейския вътрешен енергиен пазар, то устройственото развитие на подсистемата ще зависи изключително от местните условия върху територията на община Севлиево. Прогноза за развитие на подсистемата "Електроснабдяване" е разработен на база получените резултати за развитие на максималните товари в съществуващите територии на града и новите територии за усвояване, като е направен опит за анализ, както на разпределителната, така и на преносната мрежи.

Необходимите реконструкции и изграждането на нови преносни и разпределителни мрежи са свързани с големи инвестиции, които разбира се ще бъдат отчетени при формирането на цената на електрическата енергия. Това от една страна ще намали загубите в мрежите и най-вече в разпределителните като досегашните 20-25% загуби ще се върнат на нивата от 10-12% , каквито бяха преди 20 години и ще се повиши сигурността им, а от друга страна допълнително ще повлияе на ограничение на потреблението на електрическа енергия.

От изложеното по-горе е видно, че развитието на община Севлиево до 2020 година може да бъде удовлетворено от подсистемата "Електроснабдяване", като е необходимо да се обърне по-голямо внимание на енергийната ефективност, газификацията, алтернативните източници (например слънчевата енергия, енергията от биомаса и т.н.) и други мерки в тази посока.

SWOT АНАЛИЗ

Силни страни

- Положително отношение и ангажираност на местните власти относно прилагането на мерки за енергийна ефективност;
- Наличие на някои звена по енергийна ефективност на общинско и регионално ниво;
- Доказано добро усвояване на средства по европейски програми в областта на ЕЕ в общината

Слаби страни

- .Липса на общ план за уличното и парково осветление в общината. Липса на система за управление и регулиране на уличното и парково осветление в общината;
- .Липса на изградени навици на гражданите за ефективно използване на енергийни ресурси;
- .Липса на стимули за рационално енергопотребление;
- .Ограничени общински бюджетни средства за прилагане на енергийно ефективни мерки;
- .Сложни процедури за отпускане на кредити за реализиране на мерки за ЕЕ

Възможности

- .Наличие на фондове и схеми за финансиране на мерки за енергийна ефективност;
- .Прилагане на формите на ПЧП;
- .По-добра координация и сътрудничество между общинската администрация и звената по енергийна ефективност на общинско и регионално ниво;
- .Провеждане на информационни кампании за популяризиране на мерките и дейностите, свързани с политиката за

Заплахи

- .Ограничаване на общинските бюджетни средства за финансиране на проекти и мерки за ЕЕ;
- .Задълбочаване на световната финансова криза;
- .Продължителна икономическа и политическа криза в страната;
- .Задържане на финансирането на проекти от европейски фондове и програми;
- .Промени в политиката в сферата на енергийната ефективност на европейско и национално ниво;
- .Затруднено отпускане на заеми от страна на банките;

ЕЕ;

.Слаба заинтересованост от страна на гражданите за прилагане на мерки за ЕЕ.

.Обучение на общинските служители, заети в областта на енергийната ефективност;

.По-голям дял на общинските бюджетни средства за финансиране на проекти и мерки за ЕЕ.

Провеждането на политика за енергийна ефективност в община Севлиево е неизбежно. За такъв дефицитен район на енергоносители, какъвто е Балканския полуостров, самите икономически механизми ще наложат тази политика. Освен чрез съществуващата и бъдещата нормативна база в тази посока, икономическите стимули и държавните институции (МИЕ, ДКЕВР, АЕЕ и др.), община Севлиево също трябва да продължи с доизграждането на собствена политика за енергийна ефективност на територията си, използвайки различни програми и механизми за стимулиране. Наред с добрите резултати вследствие на приложените мерки за ЕЕ върху общински обекти – със собствени усилия и чрез участие в проекти, финансирани с европейски средства, необходимо е да се изследват възможностите на територията на общината за производство от биомаса, за изграждане на малки квартални газови отоплителни централи. Всичко това ще изгради един европейски облик на общината, с разнообразно портфолио от енергийни източници и политика за енергийна ефективност.

В заключение може да се каже, че подсистема „Електроснабдяване” е в състояние да приеме предизвикателствата, които предлага бъдещото развитие на Община Севлиево.

8. Анализ на състоянието и възможностите на уличното осветление

Стандартът за улично в България БДС 5504-82 е от 1982 година и от издаването му до сега не е претърпял никакво изменение. През 2000 г. влязоха в сила новите Европейски норми за улично осветление. Действащият у нас стандарт за улично осветление БДС 5504-82 е неприложим след влизане в сила през 1999 г. на новия закон за максимално допустими скорости в населените места.

По време на хармонизиране на законодателството бяха приети и голяма част от европейските стандарти, в т.ч. и за улично осветление. Въведени са Европейските норми от Юни 2004 г. Този документ се стои от 4 части:

1. Определяне на светлотехническия клас на улицата;
2. Избор на светлотехнически показатели на уличните осветителни уредби;
3. Изчисляване на светлотехническите показатели;
4. Методи за измерване на светлотехническите показатели.

В общината при уличното и парковото осветление напълно са подменени старите живачни лампи с енергоспестяващи 20 -50W. Възможност е да се премине към съвременни LED осветители с мощност 10-20W.

❖ **Изисквания към равномерността на осветлението на автомобилни пътища**

Качеството на осветление на пътищата от гледна точка на средното ниво на осветеност също зависи и от равномерността на уличното осветление. Равномерността може да бъде изразена с отношението на максималната L_{max} към минималната L_{min} яркост в точки, разположени по централната линия на пътя, по който се движи водачът. Неравномерността на осветлението по протежение на пътя (надлъжна), която зависи от разстоянието между стълбовете, оказва много по-голямо влияние на видимостта, отколкото неравномерността напречно на пътя. Светлинните източници с висока яркост, намиращи се в полезрението на водача, предизвикват заслепяване, което може да бъде оценено по два начина:

- Недопустимо заслепяващо действие, което влошава видимостта и влияе на разпознаването на обекта;
- Дискомфортно заслепяващо действие, което се оценява по предизвикания от него дискомфорт. Това усещане се изразява по скала с граници от 1 до 9, където 1 означава непоносимо заслепяване, а 9 – липса на всякакво заслепяване.

❖ **Икономия на енергия в уличното осветление**

Днес всички водещи фирми в областта на осветлението разработват и предлагат на пазара осветители, изпълнени със светодиоди, в т. ч. и за улично осветление.

Затова е подходящо да се въведе като една от най-перспективните мерки за ефективност на уличното осветление да се изпълнят някои обекти, като паркове, междублокови пространства и улици и светодиодно осветление.

Наред с многото си предимства, като висок светлинен добив /над 120 лумена от 1 ват електрическа мощност/ и дълъг живот /над 50 000 часа/, те се управляват по-лесно, могат да се формират многоцветни динамични картини /напр. в паркове и зони за отдих/ и т.н.

Улиците в един град се квалифицират според тяхното предназначение, трафика на автомобили и пешеходци и др.(Табл.2.1 от БДС 5504-82):

1. Скоростна градска магистрала с допустима скорост на движение 100km/h средна яркост 1,5 cd/m² надлъжна неравномерност 0,6, обща неравномерност 0,4; показател на заслепяване – 10;
2. Градска магистрала – 80 km/h, средна яркост 1,5 cd/m²;
3. Градска артерия – 70 km/h, средна яркост 1 cd/m²;
4. Районна артерия – 60 km/h, яркост 1 cd/m²;
5. Главна търговска или представителна улица – (няма скорост); яркост 1,5 cd/m²;
6. Събирателна улица – 50 km/h, яркост 0,5 cd/m²;
7. Обслужваща улица – 30 km/h; яркост 0,25 cd/m²;
8. Площад, кръстовище, други възли – приемат се изискванията за улицата, която се влива в кръстовището, с най-високи показатели.

Има приет Европейския стандарт, който е приет и за Български стандарт – EN БДС 13201 - част 1,2, 3, 4). Там класификацията е направена по-детайлно по отношение на характера на движението и големината на трафика.

В гр. Севлиево се очертават следните типове улици според тяхното предназначение и трафик на движение:

1. Входно-изходен първокласен път;
2. Градски артерии;
3. Районни артерии;
4. Главна търговска/представителна улица;
5. Събирателни улици;
6. Обслужващи улици;
7. Площади, кръстовища;
8. Вътрешноквартални улици.

Таблица (от EN БДС 13201-2 Пътно осветление – част 2 - Изисквания към осветлението):

КЛАС на улицата	Яркост на пътното платно при суха настилка			Повишение на праговите стойности	Осветеност на обкръжението
	L_{cp} (cd/m ²)	U_0 минимум	U_1 минимум	Tl максимум	SR минимум
ME 1	2	0,4	0,7	10	0,5
ME 2	1,5	0,4	0,7	10	0,5
ME 3a	1	0,4	0,7	15	0,5
ME 3b			0,6		
ME 3c			0,5		
ME 4a	0,75	0,4	0,6	15	0,5
ME 4b			0,5		
ME 5	0,5	0,35	0,4	15	0,5
ME 6	0,3	0,35	0,4	15	-

1) Едно допълнително 5% повишение на Tl може да бъде допуснато при използване на светлинни източници с малка яркост

2) Този критерий може да се използва, когато няма транспортни зони, гранични на пътното платно, със собствени изисквания

Една осветителна уредба, която осветява само транспортното платно е недостатъчна за общо ориентиране в транспортното пространство и за доброто виждане на обектите и движещите се по улиците. Изискванията за отношението SR между осветеностите на транспортното платно и съседните на него ивици следва да се прилага само когато няма транспортни площи (пешеходни зони, алеи за велосипеди или ивици за паркиране), за които има собствени специални изисквания.

Всъщност, нормените стойности на БДС и на Стандарта на ЕС се различават само за улици клас ME4a и ME4b – по стандарта на ЕС нормената яркост е завишена до 0,75 cd/m². Също и за клас ME6 – вместо 0,25 е предписана яркост 0,3 cd/m². Ние ще се придържаме към европейските норми, въпреки че това ще увеличи незначително мощността и разхода на енергия при равни други условия. Но това е важно за безопасността и сигурността на гражданите.

Необходими данни за проектиране на осветлението на една улица са:

- категорията на улицата (за да се избере експлоатационната яркост, неравномерността - напречна и надлъжна и допустим коефициент на аслепяване Tl);
- широчината на уличното платно;

- типа на уличната настилка;
- данни за осветителя – СРК, РЛ, к.п.д., IP;
- междустълбие A [m];
- височина на стълба H [m];
- дължина на рогатката a [m];
- наклон на рогатката, grad;
- период на почистване на оптичната система;
- период на комбинирана подмяна на лампите.

Годишни разходи за почистване и подмяна на лампите в зависимост от времето на подмяна при УОУ изпълнена с качествени осветители с IP6X и натриеви лампи високо налягане SON-E (NAV-E)

❖ Оптимална реконструкция на съществуващи улични осветителни уредби

В известните програмни продукти, използвани за проектиране или за реконструкция на улични осветителни уредби при определяне на годишните разходи, не се отчитат експлоатационните показатели на осветителни уредби, а именно: времето и начина за подмяна на лампите и периодите на почистване на оптичните системи. Пренебрегването на тези два фактора, които в следващите години ще оказват все по-голямо влияние върху годишните разходи (нарастване на цената на електроенергията и нарастване на работната заплата), води до неточно определяне на оптималния вариант.

През последните години общините започнаха да реконструират УО и в момента няколко десетки общини са в процес на реконструкция, а в десетки други общини предстои да се извършва реконструкция.

Правилното решение на общинските администрации за избрания вариант, определя за дълъг период от време годишните разходи за улично осветление от една страна, а от друга страна доброто качество на уличното осветление осигурява зрителен комфорт и създава предпоставки за намаляване на пътно-транспортните произшествия и криминалните прояви в тъмната част на денонощието.

За финансовото обезпечаване на реконструкцията на УОУ общините полу-чават от специализирани банкови институции дългосрочни (15-20 години) нисколихвени кредити.

През последните години чувствително се обнови материалната база на УО.

Появиха се на пазара качествено нови светлинни източници (лампи), подобриха се чувствително показателите на уличните осветителни тела (УОТ) и пускорегулиращи апарати

(ПРА). Новите продукти за улично осветление са с по-добри показатели – к.п.д., светлоразпределение, светлинен добив, степен на защита (IP), срок на служба на лампите и ПРА, но имат по-високи цени.

От особена важност е правилната поддръжка на УО, която гарантира осигуряването на нормените показатели на УО не само при пускането на УОУ, а за целия период на експлоатация.

Съществуват следните две гранични стратегии при реконструкцията на УОУ:

- минимални първоначални инвестиции и последващи значителни експлоатационни разходи,
- значителни първоначални инвестиции и последващи минимални експлоатационни разходи.

Реалната стратегия за реконструкция се намира между тези две гранични стратегии и естествено възниква въпросът как общинските администрации да изберат икономически най-изгодната стратегия за реконструкция.

Най-често срещаната задача при реконструкцията на улично осветление е използвайки съществуващите стълбове и електрически мрежи да се демонтират старите УОТ и се монтират нови енергоикономични, и там, където е възможно от светлотехническа гледна точка те да се монтират под въздушната мрежа, с оглед облекчената бъдеща експлоатация. При тези условия може да се дефинира оптимизационна задача за минимизиране на разходите при реконструкция на съществуваща УОУ.

Тъй като електроенергията участва с повече от 50% в общите годишни разходи за изплащане и експлоатация на уредбата, намаляването на консумацията е най-важният фактор при оптимизиране на реконструкцията на УОУ. Това означава използване на осветители с висок к.п.д. и оптимални светлоразпределителни криви, лампи с максимален светлинен добив и оптимална експлоатация на УОУ.

Съгласно новия стандарт за улично осветление експлоатационният фактор MF зависи до голяма степен от експлоатационния фактор на осветителното тяло Кот, който от своя страна се определя в зависимост от IP, интервала на почистване на оптичната система и степента на замърсяване на околната среда.

❖ Цели и задачи на енергийно ефективната реконструкция на уличното осветление:

1. Повишаване на енергийната ефективност на уличното осветление в Общините и намаляване на консумацията на електрическа енергия.

2. Подобряване на нивото на уличното осветление в съответствие с българския стандарт за улично осветление БДС 5504-82.

3. Намаляване на преките разходи на Общините за улично осветление при осигурено високо качество на осветлението.

4. Осигуряване на безопасно движение на моторните превозни средства повишаване сигурността на движение на пешеходците нощно време и създаване на комфортна нощна атмосфера.

Община Севлиево възнамерява, както и по-горе подчертахме, да продължи с реконструкцията и модернизацията на системата за улично осветление на територията на общината, която да включва:

- поетапна подмяна на енергоспестяващите с светодиодни осветителни тела;
- възстановяване на прекъснати от кражби и аварии проводници;
- прокарване на нови ел.кабели за улично осветление;
- модернизиране на системата за дистанционно управление на осветлението.
- комутационната и измервателна апаратура (електромерите, контакторите и предпазителите) се изнесат от трафопостовите на границите на собствеността до които достъп да имат, както служителите на електроразпределителното дружество, така и служителите на общината (поддържащата фирма).

Уличното осветление на община Севлиево е изпълнено оптимално енергоемко и покрива нормите за осветеност съгласно стандарта на ЕС EN БДС 13201-2. Използван източник на светлина е ел.енергията.

Изготвен е Енергиен одит на улично осветление в гр. Севлиево и населените места – с.Горна Росица и Карамичевци.

РАЗДЕЛ III

9. Избор на програми, дейности и мерки

9.1. ОБЩ ПРЕГЛЕД НА ИЗВЪРШЕНИТЕ ДЕЙНОСТИ ПО ДОСТИГАНЕ НА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ В ОБЩИНА СЕВЛИЕВО И ВРЪЗКАТА С НАЦИОНАЛНАТА ЕНЕРГИЙНА СТРАТЕГИЯ 2020

Енергийната стратегия на Република България до 2020 г. включва пакет от интегрирани мерки за осъществяването на нова национална енергийна политика, целяща преориентиране на икономиката и енергетиката към ефективно използване на енергия, произвеждана от нисковъглеродни енергийни ресурси. В регионален план мерките са насочени към насърчаване използването на ВЕИ, повишаване на ЕЕ и ускорена газификация на районите.

Настоящата национална енергийна стратегия до 2020 г. отразява политическата визия на Правителството за европейското развитие на България, съобразена с актуалната европейска рамка на енергийната политика и световните тенденции в развитието на енергийните технологии.

Отправната точка на европейската енергийна политика е в няколко приоритетни направления:

- 1) Овладяване на негативните промени в климата;
- 2) Намаляване енергоемкостта на икономиката и увеличаване на енергийната ефективност, включително към енергийно независими сгради;
- 3) Ограничаване на външната зависимост на Европейския съюз (ЕС) от вносни енергийни ресурси
- 4) Насърчаване на икономическия растеж и заетостта, като по този начин да се обезпечи сигурна и достъпна енергия за потребителите.

Енергийната инфраструктура на страната е добре развита. Всички населени места са електроснабдени и практически не съществуват проблеми с електроснабдяването в регионален план.

И в България обаче, както в повечето страни членки на ЕС, първичното производство на енергия не може да задоволи потреблението и страната е силно енергийно зависима, защото внася повече от 70 % от първичните си енергийни ресурси. Като основни източници на енергия се разчита предимно на вносни руски горива - петрол, природен газ, качествени въглища и ядрено гориво.

В тази връзка формулирането на целите на общинския план за енергийна ефективност на община Севлиево, очакваните резултати от изпълнението му и неговата актуализация е в унисон с областната стратегия за енергийна ефективност на област Габрово.

Целите, които залага местната управа на община Севлиево в ПЕЕ, произтичат от реалните обстоятелства и нуждите на общината.

В изпълнение на своя ПЕЕ община Севлиево е извършила редица мероприятия в сферата на енергийната ефективност, а именно:

- при ежегодното отчитане пред АУЕР, крайното енергийно потребление по години резултатите показват намаляване на потреблението
- извършени са енергийни одити на голяма част от общинските сгради.

Списък на общински обекти, на които има готови енергийни одити – по дати, изпълнител на Енергийният одит, стойност на инвестицията и срок на откупуване на инвестицията, съгласно с изискванията на АУЕР са :

Списък на общински обекти над 250 м² с изготвени енергийни одити:

№	Обект	Дата	Изпълнител на енергийния одит	Стойност на инвестицията	Срок на откупуване
1	Дом на културата "Мара Белчева" и Библиотека	27.08.2008 година	„Неохим Инженеринг“ ЕООД	89 000,00 лева	5,02 години
2	МБАЛ „Д-р Стойчо Христов“	20.06.2009 година	„Клима Инженеринг“ ООД	275 400,00 лева	5,04 години
3	Исторически музей „Хаджистояново училище“	04.07.2008 година	„Неохим Инженеринг“ ЕООД	102 000,00 лева	6,17 години
4	ОУ „Христо Ботев“	28.05.2009 година	„Клима Инженеринг“ ООД	301 843,00 лева	7,07 години
5	Дом за стари хора – с. Добромирка	23.06.2008 година	„Неохим Инженеринг“ ЕООД	246 024,50 лева	2,63 години
6	Дом за деца лишени от родителски грижи „Велика и Георги Ченчеви“	06.2008 година	„Неохим Инженеринг“ ЕООД	192 240,00 лева	3,90 години
7	Дом за възрастни с умствена изостаналост – с. Батошево	29.08.2008 година	„Неохим Инженеринг“ ЕООД	270 255,00 лева	3,68 години
8	ПГ „Марин Попов“	30.10.2013 година	„Стройконсулт-ГН99“ ЕООД	356 635,00 лева	7,59 години
9	Дом за стари хора с отделение за лежачо болни	29.08.2008 година	„Неохим Инженеринг“ ЕООД	121 380,50 лева	4,94 години

Списък на общински сгради с РЗП над 500 кв.м:

Документ №	Дата	Населено място	Описание	Поземлен имот №
1288	14.4.2003 г.	с.Агатово	Масивна двуетажна сграда със ЗП 412 кв.м. на стойност 50470 лв./здравна служба/,стр.1995 год., рзп 824 кв.м	427
1284	24.3.2003 г.	с.Буря	Урегулиран поземлен имот I,кв.21 по плана на селото с площ 1500 кв.м. на стойност 2250 лв. заедно с построената в него масивна двуетажна сграда с площ на първия етаж 391 кв.м.,площ на зтория етаж 163 кв.м. и сутерен с площ 247 кв.м. на стойност 36650 лв. стр.1989 год., рзп 554 кв.м.	0
30	06.11.1996 г.	с.Горна Росица	Дворно място-6600 кв.м. детска градина-340 кв.м.,двуетажна,масивна,строе на 1978 год.,рзп 680 кв.м.	не е действаща
485	05.4.2000 г.	с.Горна Росица	Административна сграда-кметство Масивна триетажна сграда със застроена площ 231 кв.м. ,рзп 693	не е действаща
169	21.10.1997 г.	с.Градница	Дворно място от 5040 кв.м. Детска градина -560 кв.м.,двуетажна ,масивна ,стр.1980 год.,рзп 1120кв.м	0
943	01.3.2002 г.	с.Градница	Урегулиран поземлен имот/парцел/ I - обществено обслужване,кв. 21а по действащия ЗРП на селото с площ 6730 кв.м. на стойност 13500 лв.,с построените в него масивна двуетажна училищна сграда със ЗП 680 кв.м. и масивна пристройка - класни стаи,столова и кухня със, ЗП 240 кв.м. , рзп 1700 кв.м	0

1005	04.6.2002 г.	с.Дамяново	Дворно място от 5930 кв.м.,съставляващо поземлени имоти №№ 452,453 и 455,включени в отреждането на УПИ I кв.20 по ЗРП на с.Дамяново,заедно с построените в него масивна двуетажна сграда /училище/ със ЗП 494 кв.м., рзп 988 кв.м	452.453.455 не е действаща
48	11.11.1996 г.	с.Добромирка	Дом за стари хора и здравна служба дворно място от 8320 кв.м. здравна служба и дом за стари хора -672 кв.м.,триетажна,масивна,строе на 1948 год., рзп 2016 кв.м гараж-26 кв.м.,едноетажна,масивна,строена 1948 год. павилион- 60 кв.м.,едноетажен,масивен,строен 1948 год. Цена на имота 19140 лв.	0
51	11.11.1996 г.	с.Добромирка	Дворно място -3220 кв.м. детска градина- рзп 480 кв.м. едноетажна,масивна 1969 год.	0
55	11.11.1996 г.	с.Добромирка	Дворно място- 10000 кв.м. училищна сграда-700 , рзп 1400 кв.м.,двуетажна,масивна,1938 год. тоалетна-40 кв.м.,едноетажна,масивна,1938 год.	593
75	04.1.2005 г.	с.Душево	Дворно място-3700 кв.м. детска градина-340 кв.м.,два етажа,масивна,1983 год., рзп 680	0

73	29.11.1996 г.	с.Душево	училище - целия имот дворно място -11700 кв.м. училище-660 кв.м.,два етажа,масивна,стр.1941 год. пристройка-257 кв.м.,два етажа,масивна,стр.1993 год. интернат-420 кв.м.,два етажа,масивен,стр.1969 год. кухня-столова-300 кв.м.,един етаж,масивна,1969 год. склад-50 кв.м.,един етаж,масивно,1993 год. работилница-90 кв.м.,един етаж,масивна,1993 год. котелно помещение-28 кв.м.,един етаж,масивно,1993 год., рзп 3142 кв.м	0
1945	14.7.2003 г.	с.Кормянско	Урегулиран поземлен имот I,кв.36 по плана на с.Кормянско с площ 1566 кв.м. на стойност 2349 лв.заедно с целия сутеренен етаж със ЗП 307.65 кв.м. и част от втори етаж със ЗП 210 кв.м. и 75.3% ид.части от общите части на сградата на стойност 10500 лв./кметство/, рзп 518 кв.м	0
3566	13.12.2010 г.	с.Кормянско	Урегулиран поземлен имот II /две/ кв.39 /тридесет и девет/ по плана на с.Кормянско с площ 1566 /хиляда петстотин шестдесет и шест/ кв.м., заедно с целия сутеренен етаж със ЗП 307,65 /триста и седем цяло и шестдесет и пет стотни/ кв.м. и част от втори етаж със ЗП 210 /двеста и десет/ кв.м., рзп 518 кв.м и ид.части от общите части на построената в имота масивна двуетажна административна сграда	
37	11.11.1996 г.	с.Кормянско	дворно място-4800 кв.м. училищна сграда-406 кв.м, рзп 812 кв.м.,двуетажна,масивна,стр.1 936 год. едноетажта,масивна,стр.1964 год.	не е действаща

39	11.11.1996 г.	с.Кормянско	Дворно място- 3800 кв.м. детска градина-320 кв.м.,един етаж,масивна,1982 год.	действа от 09.07.2015, чл.19 отЗЕЕ
940	28.2.2002 г.	с.Крамолин	Урегулиран поземлен имот/парцел/ I,кв.37 с площ 12 865 кв.м. по действащия ЗРП на селото, на стойност 19 300 лв.,с построената в него масивна триетажна училищна сграда със ЗП 745 кв.м. на стойност 40 000 лв. , рзп 1835 кв.м	
945	01.03.2002г.	с.Крамолин	Дворно място- 2865 кв.м. детска градина-350 кв.м.,един етаж,масивна,1974 год.	действа от 09.07.2015, чл. 19 от ЗЕЕ
495	28.7.2000 г.	с.Крушево	Дворно място от 8600 кв.м. съставляващо парц.I,кв.43 по плана на селото,с построените в него масивна двуетажна училищна сграда със ЗП 300 кв.м.,масивна двуетажна сграда-рзп 600кв.м,здравен дом със ЗП 250 кв.м. и масивна двуетажна сграда- читалище-частна собственост	не е действаща
659	05.7.2001 г.	с.Кръвеник	Урегулиран поземлен имот /парцел/ I - 130 кв.6 по ЗРП на селото с площ 5456 кв.м. с построени в него масивна двуетажна училищна сграда със ЗП 300 кв.м.,рзп 600 масивна едноетажна сграда с площ 200 кв.м.,масивна едноетажна сграда-читалище с площ 292 кв.м.,паянтова едноетажна сграда -музей с площ 56 кв.м.	130 не е действаща
179	21.10.1997 г.	с.Петко Славейков	Дворно място-5400 кв.м. училищна сграда-1118 кв.м.,два етажа,масивна,1961 г., рзп 2236кв.м	194
88	29.11.1996 г.	с.Петко Славейков	Дворна място от 4200 кв.м. Здравен дом от 370 кв.м.,двуетажна,масивна,строе на 1979 год.,рзп 740 кв.м	0
90	29.11.1996 г.	с.Петко Славейков	Дворно място-4000 кв.м. детска градина-340 кв.м.,двуетажна,масивна,строе	0

			на 1986 год., рзп 680 кв.м	
40	11.11.1996 г.	с.Ряховците	Дворно място - 5500 кв.м. Здравен дом - 458 кв.м.,двуетажна,масивна,строе на 1947 год., рзп 916кв.м.	0
41	11.11.1996 г.	с.Ряховците	Дворно място-1500 кв.м. Административна сграда - 256 кв.м.,двуетажна,масивна,1928 г., рзп 512кв.м	0
42	11.11.1996 г.	с.Ряховците	Дворно място - 10800 кв.м. училищна сграда-1224кв.м двуетажна,масивна,строена 1912 год., рзп 2448кв.м	0
44	11.11.1996 г.	с.Ряховците	Дворна място- 2400 кв.м. детска градина- 473 кв.м двуетажна,масивна,стр.1974 год,рзп 716 кв.м	0
471	11.10.1996 г.	с.Сенник	Дворно място от 2200 кв.м. с построени в него: Масивна двуетажна сграда със ЗП 725 кв.м.-кметство- публична общинска собственост, зрп 1450кв.м Масивна триетажна сграда с киносалбон със ЗП 280 кв.м.,рзп 840 кв.м Масивна сграда на три етажа със ЗП 180 кв.м.	0
		с. Стоките	Детска градина в УПИ I, кв.17, зп 371 кв.м., рзп 742 кв.м	
3103	22.1.2004 г.	с.Стоките	Поземлен имот VII-184 кв.15 по плана на селото с площ 1 540 кв.м. на стойност 3850 лв.,заедно с построената в него масивна триетажна сграда/дом за стари хори и здравна служба/ със ЗП 308 кв.м. на стойност 34 650 лв., рзп 924 кв.м	184 има обследване
175	21.10.1997 г.	с.Столт	дом за социални грижи дворно място - 3300 кв.м. дом социални грижи-301 кв.м. двуетажен,масивен,1949 г. пристройка-80 кв.м.,двуетажна,масивна,строе на 1994 год.рзп 682 кв.м гараж-28 кв.м.,един	има обследване

			етаж,масивнта,строена 1966 г.	
873	19.12.2001 г.	с.Шумата	Дворно място от 17780 кв.м.,включено в отреждането на УПИ I кв.43 по ЗРП на селото с построени в него масивна едноетажна сграда-кметство с площ 500 кв.м., масивна двуетажна сграда - училище със застроена площ 950 кв.м. с двуетажна масивна пристройка със ЗП 280 кв.м, рзп 2460 кв.м. масивна едноетажна сграда - кухня и	само училището

Община Севлиево е кандидатствала по различни оперативни програми за финансиране с европейски средства

Във връзка с гореизложеното е и посочената по-долу информация както следва:

Проекти за енергийна ефективност, с които общината е кандидатствала по различни програми:

- Ремонт и обзавеждане на Дневен център за деца и младежи с увреждания“, на стойност 100 000 лв., финансиран от Фондация „Мичелям” – Швейцария;
- „Дом за отглеждане и възпитание на деца лишени от родителски грижи – Севлиево“, на стойност 180 000 лв., финансиран от МТСП по проект „Красива България“;
- ” Съфинансиране на проекти за енергийноефективно саниране на училищни сгради“, на стойност 95 700 лв., финансиран от МОН;
- „Дом за възрастни с физически увреждания село Столт“, на стойност 414 244. 45 лв., финансиран от МТСП проект „Красива България“
- „Спортна зала Дан Колов“, на стойност 216 996.20 лв., финансирана от МТСП по проект „Красива България“;
- „Дом за стари хора - с.Добромирка“, на стойност 214 273. 96 лв., финансиран от МТСП по проект „Красива България“;
- „Подобряване инфраструктурата на Целодневна детска градина в село Петко Славейково“, на стойност 258 916.24 лв., финансиран от МТСП /СИФ;
- „Равен шанс за всички“, на стойност 815 686, 50 лв., финансиран от Международната банка за възстановяване и развитие (Световна банка);

- „Изграждане на център за настаняване от семеен тип и защитено жилище за деца и младежи с увреждания в град Севлиево“, на стойност 1 097 069,91 лв., финансиран от ОП „Регионално развитие“ 2007-2013;
- „Реконструкция и модернизация на улично осветление на град Севлиево, село Карамичевци и село Горна Росица“, на стойност 297 397,00 €, финансиран от Международен фонд Козлодуй.
- Проект за подобряване условията за обучение в новообразуваната професионална гимназия „Марин Попов“ – гр. Севлиево, по национална програма „Оптимизация на училищната мрежа“, модул „Рационализация на мрежата от професионални училища“, който е финансиран от МОН на стойност 225 000 лв. .
- „Извършване на ремонт на закрит басейн в гр. Севлиево, общ. Севлиево, обл. Габрово“, на стойност 150 000 лв., финансиран по „Изграждане и ремонт на многофункционални спортни площадки в общински центрове и покрити плувни басейни в тях“ към Министерството на младежта и спорта.

Списък на реализирани напълно проекти по енергийна ефективност – обект и стойност. Ако има данни за реализирана ефективност и икономия :

- „Ремонт и обзавеждане на Дневен център за деца и младежи с увреждания“, на стойност 100 000 лв., финансиран от Фондация „Мичелям“ – Швейцария; - частично реализиран
- „Дом за отглеждане и възпитание на деца лишени от родителски грижи – Севлиево“, на стойност 180 000 лв., финансиран от МТСП по проект „Красива България“; - частично
- „Дом за възрастни с физически увреждания село Столт“, на стойност 414 244. 45 лв., финансиран от МТСП проект „Красива България“
- „Спортна зала Дан Колов“, на стойност 216 996.20 лв., финансирана от МТСП по проект „Красива България“; - частично реализиран /без саниране на сградата/
- „Дом за стари хора - с.Добромирка“, на стойност 214 273. 96 лв., финансиран от МТСП по проект „Красива България“; - реализиран напълно
- „Подобряване инфраструктурата на Целодневна детска градина в село Петко Славейково“, на стойност 258 916.24 лв., финансиран от МТСП /СИФ; - реализиран напълно
- „Равен шанс за всички“, на стойност 815 686, 50 лв., финансиран от Международната банка за възстановяване и развитие (Световна банка); - реализиран напълно
- „Изграждане на център за настаняване от семеен тип и защитено жилище за деца и младежи с увреждания в град Севлиево“, на стойност 1 097 069,91 лв., финансиран от ОП „Регионално развитие“ 2007-2013; - реализиран напълно
- „Реконструкция и модернизация на улично осветление на град Севлиево, село Карамичевци и село Горна Росица“, на стойност 297 397,00 €, финансиран от Международен фонд Козлодуй. – не е приключил проекта към м.11.2014г.
- Проект за подобряване условията за обучение в новообразуваната професионална гимназия „Марин Попов“ – гр. Севлиево, по национална програма „Оптимизация на училищната мрежа“, модул „Рационализация на мрежата от професионални училища“, който е финансиран от МОН на стойност 225 000 лв. – реализиран частично /сменена дограма/

Фактите показват, че няма осъществен конкретен план по въвеждане на ВЕИ в общински обекти, както и липсата на мероприятия по предвидени мерки за енергийна ефективност отнасяща се за уличното осветление, тъй като няма цялостна общинска програма за улично осветление.

Общината има идейни проекти за ВЕИ- които са обекти на изследване в програма за ВЕИ.

Газоснабдяване

Анализ на състоянието

Газоснабдяването в Община Севлиево се извършва от акционерно дружество „Севлиевогаз-2000“ АД, в което общината е акционер с 51% участие. Уличната мрежа на гр.Севлиево е на 100 % осигурена със съответните газопроводи. Изградени са над 100 км газоразпределителна мрежа като са обслужени над 3000 обществени, промишлени и битови абонати. Обществено - административният и промишленият сектор в гр.Севлиево е почти 100 % газифициран. В битовия сектор газифицираните жилища и домакинствата в тях са 47% . По отношение на газификацията на селата са постигнати следните нива – с.Ряховците - 30%, с.Кормянско- 20%, с.П.Славейково-10%, с.Градница- 5 % и с.Богатово- 1 %. Газифицирани са Северната и Източната промишлена зона на град Севлиево и местностите „Чакала“, „Бадалата“ и „Севлиевски лозя“.

9.2. ПРЕДВИДЕНИ МЕРКИ ПО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

Едновременно със стремежа си да разшири спектъра на услугите и да се подобрява тяхното качество, общината се стреми и да намалява разходите за тяхното осъществяване. И тъй като енергията е значителен компонент в цената на повечето услуги, намаляването на консумацията на енергия е основно средство за намаляването на разходите за услуги.

В тази връзка, понятието енергийна ефективност за Община Севлиево, може да се дефинира така: Провеждане на мероприятия за намаляване на енергоемкостта на общинските обекти и услуги, разработване и прилагане на проекти, използващи местния потенциал от ВЕИ, по-нататъшно поетапно преминаване на природна газ като основен вид гориво.

Стратегия за поетапно изпълнение на енергийни обследвания и мерки за енергийна ефективност на общинските обекти

Най-често залаганите мерки за намаляване на енергийната консумация са свързани с подобряване на техническите показатели на ограждащите конструкции на обектите - изолация на външни стени, подове и покриви, както и подмяна на дограма.

Чрез използване на съвременни изолационни материали и дограми, изброените мерки водят до понижаване на коефициента на топлопреминаване през външните ограждащи конструкции и до намаляване степента на инфилтрация до стойности, съобразени с изискванията за енергийна ефективност.

Следващите по значимост мерки са подобряване на функционирането на котелни инсталации и абонатни станции, чрез цялостната им подмяна или подмяна на елементи от тях.

Веднага след тях се нарежда мярката за подобряване на работата на сградните инсталации за отопление, топла вода и вентилация. Това включва частична реконструкция или цялостна подмяна на инсталациите – отоплителни тела, помпи, вентилатори, арматура и тръбна мрежа (вкл. изолация), въвеждане на автоматика и др.

В Програма за реализация на Плана за енергийна ефективност е необходимо да се заложат средните конкретни мерки, следвайки един от приоритетите на ЕВРОПА 2020:

1. Продължава процеса на изготвяне на енергийни одити, техническата паспортизация и сертификация на общински сгради и прилагане на предписани от енергийния одит мерки за постигане на добра енергийна ефективност;
2. Предвиждане изграждане на покривни фотоволтаични инсталации на някои общински сгради след анализ на състоянието на покривните конструкции и анализ на ресурсните възможности за това в програмата за БЕИ.
3. Продължаване на процеса на подмяна на осветлението на общинския сграден фонд от „стандартно“ нискоенергоемко осветление по съответен план – график - на част от сградния фонд като сгради с по голяма консумация на ел.енергия и сгради с по-голямо текущо преминаване на хора.

10. ОЧАКВАНИ ЕФЕКТИ

Максимално точното предвиждане за очакваните ефекти от изпълнението на дейностите, мерките и проектите ще даде възможност за цялостна технико – икономическа оценка на ПЛАНА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ /ПЕЕ/ НА ОБЩИНА Севлиево.

Най-важните резултати, които ще се постигнат с реализирането на ПЕЕ, са следните:

- икономия на топлинна енергия
- икономия на електрическа енергия
- икономия на гориво
- намалени емисии парникови газове
- икономия на средства.

За някои от мерките е възможно да се получи сравнително дълъг срок на откупуване, но в тези случаи трябва да се има предвид тяхната екологичната значимост.

Освен това е важно да се подчертае, че ефектът от реализирането на дейностите и мерките се изчислява на база на действащите в момента цени на топлинната и електрическата енергия и на горивата. Тези цени ще продължават да се повишават, вследствие на непрекъснато растящите цени на горивата на международните пазари, поради което срокът на откупуване ще бъде по-малък, в сравнение с направените изчисления. Допълнителна предпоставка за намаляване на срока на възвръщаемост на инвестициите е и бъдещата възможност за търговия с вредни емисии.

Освен горните практически резултати, изпълнението на ПЕЕ ще доведе до:

- опазване на околната среда
- забавяне на процеса на изчерпване на природните енергийните ресурси
- подобряване на условията и стандарта на живот на хората
- диверсифициране на енергийните доставки и намаляване на зависимостта на обектите от цените на горива и енергии
- създаване на нови пазарни възможности за търговци (производители, фирми за услуги и т.н.) и разкриване на нови работни места
- създаване на конкуренция между основните енергийни доставчици, по-голяма сигурност на доставките и намаляване на цената на първичните енергоресурси
- подпомагане постигането на устойчиво енергийно развитие и подобряване на показателите на околната среда, свързано с изпълнение на поетите задължения от Република България към ЕС.

11. ЕТАПИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Предвид специфичния характер и сложността на всеки конкретен обект, както и спецификата и вида на избраните мерки, дейности и проекти, Плана за енергийна ефективност на община Севлиево ще се изпълнява на няколко етапа:

I. Инвестиционни намерения

Този етап включва извършването на определени проучвания, с които се цели да се установи дали е целесъобразно осъществяването на инвестиционното намерение, начините и мащаба на изпълнението му и др. Тези проучвания следва да изяснят и положението по редица маркетингови, технологически и други въпроси.

Определянето на размера на предвидените инвестиции за прилагане мерки по енергийна ефективност е основен етап в процеса, тъй като се дава ясна представа за стойността, времетраенето начина на изпълнението и мащаба мерките по ЕЕ.

II. Техническо и енергийно обследване и паспортизация на общинските обекти

Обследването включва:

1. съставяне на информационна база данни за нормативните (проектните) стойности на техническите характеристики на обследвания строеж, в т.ч. и тези, свързани със съществените изисквания по чл. 169, ал. 1 - 3 ЗУТ;
2. установяване на действителните технически характеристики на строежа по разделите на част А от техническия паспорт;
3. анализ на действителните технически характеристики на строежа и оценка на съответствието им с нормативните стойности, определени в т. 1;
4. разработване на мерки;
5. съставяне на доклад за резултатите от обследването.

Действителните технически характеристики на строежа се установяват чрез:

1. събиране, проучване и анализ на наличната техническа документация;
2. екзекутивно заснемане - при липса на техническа документация;
3. оглед и измервания на строежа за събиране на технически данни (описват се видът и размерите на дефектите, повредите или разрушенията в строежа);
4. извършване на необходимите изчислителни проверки (свързани с измервания, пробни натоварвания и др.).

Действителните технически характеристики на строежа и сравняването им с нормативните характеристики по съществените изисквания на чл. 169, ал. 1 - 3 ЗУТ се документират в табличен вид за всеки строеж в зависимост от неговото предназначение, като

се удостоверява:

1. размера на повредите или разрушенията в строежа и отклоненията от действащите нормативни актове;
2. допуснатите грешки и недостатъци при проектирането, изграждането и експлоатацията на строежа;
3. степента на риска за настъпване на аварийни събития;
4. опасността за обитателите и опазването на имуществените ценности в строежа, както и за неблагоприятните въздействия върху околната среда;
5. технико-икономическата целесъобразност, културната и социалната значимост при избора на решението за възстановяване или премахване (разрушаване) на строежа.

Докладът за резултатите от обследването включва и техническите мерки за удовлетворяване на съществените изисквания към обследвания обект, както и предписания за недопускане на аварийни събития, които застрашават обитателите на строежа.

Енергийните характеристики на сградата се удостоверяват след извършване на енергийно обследване и издаване на сертификат от специално лицензирани от АУЕР фирми за извършване на енергиен одит.

Сертификатът за енергийни характеристики на сградата е задължителен при извършване на дейности, водещи до подобряване на цялостните енергийни характеристики на сградата, като: реконструкция, основно обновяване, основен ремонт или преустройство на сградата; текущ ремонт на инсталации на сградата, или други дейности.

III. Изработване на инвестиционни проекти по предписания от техническото и енергийно обследване

Разработване на инвестиционен проект е необходимо в някои случаи поради спецификата и обема на предвидените дейности – например *Подмяна на отоплителната инсталация, Подмяна на котел на твърдо гориво с котел на природен газ, Газифициране на детска градина и др.*

- **Подготовка и изпълнение на строителството**

Това включва подготовка на всички необходими документи и извършване на съответните строително – монтажни дейности за постигане на поставената цел.

- **Мониторинг**

За установяване намалението на енергийното потребление след реализацията на съответните дейности и мерки, следва да се извършва ежемесечно отчитане и записване на

параметрите от измервателните уреди, инструктаж на техническия персонал по поддръжката на инсталациите и др.

- **Наблюдение и контрол**

Резултатите от изпълнението на подобни планове не винаги са очевидни и това затруднява тяхната измеримост и оценка. Често въздействието от изпълнението на някои дейности и мерки представлява ефект с натрупване, а това може допълнително да усложни анализа и оценката на резултатите.

12. Програма за поетапно изпълнение на енергийни обследвания и мерки за енергийна ефективност на общинските обекти

ПЛАН ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ЕНЕРГИЙНИ ОДИТИ

Във връзка със задължителната паспортизация на сградния фонд в нашата страна, Наредба 16/2008г. и промените в Закона за енергийна ефективност, е необходимо всеки държавен и общински обект да вземе необходимите енергийни мерки - енергиен одит и последващи от него мерки.

Общинските сгради са показани в отделни таблици като са отделени:

1. Списък на общински сгради, обследвани за енергийна ефективност и с изцяло, или частично приложение мерки по ЕЕ

2. Списък на общински сгради, подлежащи на цялостни обследвания и сертифициране-

Във връзка с представените таблици и нормативни изисквания е необходимо да се започне енергийно обследване както следва:

1. На приоритетни обекти – да се открие процедура по ЗОП за изпълнител на енергийно обследване. За всички останали обекти – процедура по ЗОП за изпълнител като предимство се даде на обекти над 250 м2.
2. За обектите, които имат енергийни обследвания е необходимо да се актуализират, като се съобразят с новите промени в нормативната база;
3. За тези, които са със срок на откупуване до 5 години – да се направят постъпки за финансиране от държавния бюджет, или някой от фондовете.
4. Да се прецизират и доразработят проекти по енергийна ефективност, с които общината е кандидатствала по европейски програми, но не е спечелила, като се приведат в съответствие с промените в нормативната база;

Необходимо е при изготвяне на енергийните обследвания да се отразят прецизно и с точни замервания направените частични подобрения по енергоспестяващите мерки.

РАЗДЕЛ IV

13. Финансиране – общи възможности и алтернативи. Източници на финансиране

В момента общината не разполага със достатъчно собствени бюджетни финансови средства за инвестиции в проекти по ЕЕ.

В интерес на общината е да реализира подобни проекти, тъй като изразходва значителни средства от бюджета си за енергийни ресурси. Реализирането на подобни проекти не само облекчават общинския бюджет, но и водят до модернизация на обектите при гарантиран енергиен комфорт. Те са атрактивни и изгодни, тъй като генерират енергоспестяващи ефекти, а не разходи.

При реализирането на проекти за подобряване на енергийната ефективност няма дълги периоди на строителство и средствата започват да се възстановяват веднага след влагането им. Инвестирането в енергийната ефективност не е самоцел, а е средство за намаляване на разходите, сигурността на енергоснабдяването и опазването на околната среда.

За реализиране на проектите, които са включени в Общинската програма по Енергийна Ефективност, може да бъдат използвани източници на финансиране като: републикански бюджет, общински бюджет, заемен капитал, продажба на единици редуцирани емисии на парникови газове, безвъзмездни средства (грант, субсидия) от различни фондове и международни програми.

В зависимост от формата на енергия, техническите характеристики на инсталацията и големината ѝ, инвестиционните разходи за съоръжения за регенеративна енергия варират между няколко хиляди до няколко милиона евро. Общината няма нужда да бъде финансово силна, за да използва възобновяеми енергии, тъй като за въвеждането в експлоатация и финансирането има множество други възможности.

Осигуряването на заемен капитал може да стане през различни финансови институции.

За реализиране на евентуални бъдещи проекти за устойчиво използване на възобновяеми енергийни източници, могат да бъдат използвани следните източници на финансиране:

☐ **републикански бюджет** – средствата за изпълнение на целевите годишни програми за осъществяване на мерки по ЕЕ, се предвиждат ежегодно в републиканския бюджет, в съответствие с възможностите му (чл.11, ал.1 и ал.2 от ЗЕЕ);

☐ **общински бюджет** - собствени средства за изпълнение на целеви програми за осъществяване на проекти за ВЕИ;

☐ **заеман капитал** - предоставян от финансови институции (банки, фондове, търговски дружества), емисии на общински облигационни заеми (ценни книжа), финансов лизинг и др.

☐ **продажба на единици редуцирани емисии на парникови газове** (използвайки механизмите на Протокола от Киото "съвместно изпълнение" и "международна търговия с енергии", както и чрез сключване на т. нар. "офсет" сделки);

☐ **частично субсидиране** - от фондове и международни програми.

По-долу са представени някои фондове, субсидирани с европейски средства по специализирани програми, които са познати в България и голяма част от общините са се възползвали, като са участвали като бенефициенти. Община Севлиево е след тях.

☐ **ESCO услуги** – Фирмите, изпълняващи ЕСКО-услуги извършват пълен инженеринг по ЕЕ и ВЕИ. Влагат собствени средства за финансиране по реализацията на проекта и получават срърства за погасяване на задълженията по проекта за определен период по договор и по погасителен план.

☐ **Публично-частно партньорство (ПЧП)** – Дългосрочно договорно отношение между лицата от частния и публичния сектор за финансиране, реконструкция, изграждане, управление, или поддръжка на инфраструктура, с оглед постигане на по-добро ниво на услугите, където частния партньор поема строителния риск и поне един от двата риска – за наличност на предявената услуга, или за нейното търсене.

Плащанията, свързани с ползването на предоставяната от частния партньор публична услуга, са в зависимост от постигнатите в предварително поставените критерии за качеството на услугата и нейните количествени измерения. Условиата за използване на механизма са определени от законодателната рамка за ПЧП.

Финансиране за програмен период 2014-2020г:

Оперативни програми:

Оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2020 г. се предвижда да бъде основният източник за финансиране на идентифицираните проекти, включени в ИПГВР на гр. Севлиево.

ОП „Региони в растеж” пряко ще адресира третия национален приоритет „Постигане на

устойчиво интегрирано регионално развитие и използване на местния потенциал”, а непряко ще допринесе за изпълнението на останалите. Програмата ще финансира мерки от различните тематични цели, които имат отношение към устойчивото и интегрирано градско развитие, Приоритетна Ос 1, инвестиционни приоритети от 1 до 6 включително.

Инвестиционните приоритети за периода 2014-2020г. обхващат енергийна ефективност, образованието, социалната и здравна инфраструктура, опазването и популяризирането на културното наследство, градската мобилност подобряването на околната среда и управлението на риска при природни бедствия.

Програми по Европейско териториално сътрудничество 2014-2020 г.

Програма за трансгранично сътрудничество между България и Румъния

ИЗТОЧНИЦИ НА ВЪНШНО ФИНАНСИРАНЕ

Източниците на външно финансиране са заеми от търговски банки и небанкови финансови институции, облигационни заеми, безвъзмездни помощи и т.н.

Търговските банки са най-популярният източник на финансиране с привлечен капитал. Институционалните инвеститори са небанкови финансови институции, каквито са: застрахователните и презастрахователни компании, пенсионни фондове, инвестиционни компании и взаимни фондове. Роля за финансиране на инвестиционни проекти имат и националните и регионални банки за развитие, например: Агенциите за регионално развитие, имащи статут на доброволни обществени организации с нестопанска цел.

Групата на Световната банка подпомага икономическото развитие чрез предоставяне на финансова помощ и консултации. Международната банка за възстановяване и развитие подпомага развиващите се страни и по-конкретно реструктурирането на националните стопанства, чрез структурни и секторни програми и чрез финансиране на проекти на правителствено и местно ниво.

Кредитната програма на Международната агенция за инвестиции (МАИ) поощрява чуждестранните инвестиции и предлага гаранции срещу нетърговски риск, включително и срещу политически.

На европейско ниво по-значимите финансови институции са: Европейската банка за възстановяване и развитие, Европейската инвестиционна банка, както и Европейският инвестиционен фонд.

Програма за ТГС между България и Сърбия

ИНТЕРРЕГ IV С, ЕСПОН, УРБАКТ, ИНТЕРАКТ

Изброените в тази група програми няма да участват пряко за подкрепа на проекти и дейности включени в програмата за реализация на ИПГВР, но тяхното въздействие ще бъде общо върху заинтересованите страни на плана, а именно: НПО сектор, академична общност, граждански организации, администрация и др. Очаква се изпълнението на дейности за реализиране проекти по тези програми да имат благоприятен допълващ и надграждащ ефект касаещ зоните за въздействие на ИПГВР и град Севлиево като цяло.

ДЪРЖАВНИ ФОНДОВЕ И ПРОГРАМИ

Основните държавни фондове и програми, финансиращи проекти в публичния сектор на страната, са следните:

- ☐ ☐ Национален фонд за опазване на околната среда (НФООС),
- ☐ ☐ Фонд „Регионални инициативи“ (ФРИ),
- ☐ ☐ Национален доверителен екофонд (НДЕФ),
- ☐ ☐ Фонд „Републиканска пътна мрежа“,
- ☐ ☐ Национална програма за съфинансиране от МОМН, ПУДООС,
- ☐ ☐ Програма „Красива България“.

3. СОБСТВЕНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

Собствените източници на бюджетно финансиране на проекти са разделени на две нива. На централно ниво, приходите, които формират държавния бюджет, са от приватизация на държавни предприятия, от данъчни и неданъчни постъпления и се разпределят по икономическо предназначение и функции.

От капиталните разходи се финансират проекти и програми с национално значение. Държавните субсидии са важен източник на приходи за общините.

Републиканският бюджет (съгласно Закона за общинските бюджети), предоставя на общините общи субсидии, които допълват общинските бюджети до размер, необходим за базисни публични услуги, текущи разходи и издръжка на бюджетни организации и дейности. Целевите субсидии осигуряват финансови средства за придобиване на дълготрайни активи и за изпълнение на национални проекти и програми.

На местно ниво размерът на бюджетното финансиране, както и направленията на финансиране, се определят от Общинския съвет.

Други възможности за финансиране на общински енергийни проекти

Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността“ –осигурява средства за насърчаване изпълнението на проекти, пряко свързани както с намаляване на енергоемкостта и ресурсоемкостта на големи предприятия, така и с прилагането на енергоспестяващи технологии и въвеждането на ВИ, в микро, малки и средни предприятия;

Процедура, отворена за кандидатстване към момента - BG161P0003-2.3.02 „Енергийна ефективност и зелена икономика“, по Приоритетна ос 2 „Повишаване ефективността на предприятията и развитие на благоприятна бизнес среда“ за МСП.

<http://www.opcompetitiveness.bg/>

Програмата се финансира по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009-2014 г. По програмата ще се финансират проекти в следните направления:

- производство на електрическа енергия от водна енергия на съществуващи водоснабдителни и напоителни системи;
- ЕЕ в обществени сгради и използване на енергия от ВИ за производство на топлинна енергия;
- производство на горива от биомаса;
- дейности, свързани с обучение и информираност за повишаване капацитета на държавните и общински администрации по отношение прилагането на мерки за ЕЕ

Мерки и дейности за ефективно енергийно потребление и възможности за тяхното финансиране

За постигането на заложените общи и специфични цели на настоящия ПЕЕ на Община Севлиево се предлага следният набор от мерки и дейности и възможни източници на финансиране за тяхното изпълнение:

Таблица : Мерки и възможните източници на финансиране

№	Мярка	Финансиране
1.	Създаване на Общинска информационна система за енергийна ефективност	Програми на АУЕР или ОП Програми и фондове на ЕС
2.	Въвеждане на алтернативни системи за отопление	ПЧП ЕСКО услуги Програми и фондове на ЕС

3.	Актуализиране на енергийни обследвания на общинския сграден фонд /при необходимост/	Собствени средства Програми и фондове на ЕС
4.	Енергийно обследване на системата за улично осветление на територията на общината	Собствени средства Програми и фондове на ЕС ПЧП
5.	Периодична поддръжка на системата за улично осветление	Собствени средства ПЧП
6.	Популяризиране използването на немоторни превозни средства	Собствени средства ПЧП Програми и фондове на ЕС
7.	Въвеждане на морални и материални стимули за повишаване на ефективността на крайното потребление на енергийни ресурси	Собствени средства ПЧП ЕСКО услуги Програми и фондове на ЕС

РАЗДЕЛ V

14. Оценка на постигнатите резултати

Наблюдението на общинските програми се извършва от общинските съвети по ЕЕ. За успешното реализиране на политиката по ЕЕ е необходимо да се наблюдава изпълнението на инвестиционните програми и да се прави периодична оценка на постигнатите резултати.

Обективната оценка на изпълнението на програмите за ЕЕ изисква да се прави съпоставка между вложените финансови средства и постигнати резултати.

За целта е необходимо в общинските съвети по ЕЕ да се докладва информацията относно:

- оптимизиране на обема и повишаване достоверността на набираната статистическа информация;

- създаване и поддържане на информационна система за състоянието на ЕЕ в областта/общината;
- резултати от изпълнението и ефектите от програмите по ЕЕ в областта/общината.

За реалното отчитане на дейностите по програмата е необходимо въвеждане на процедури, които да позволяват сравняването на стойности и осигуряват прозрачност в процеса на изпълнение на програмата, а именно:

- Ежегодна оценка на резултатите от изпълнението и икономическия ефект на програмата по ВЕИ в общината;
- Оптимизиране на обема и повишаване достоверността на набираната статистическа информация.

За изпълнение на всичко гореизложено се предвижда създаване на постоянна Комисия по енергийна ефективност към Община Севлиево, която да анализира всеки месец възможностите за изпълнение на отделни раздели по плана за енергийна ефективност. Като част от задълженията на тази Комисия е необходимо да се изгради информационен масив, който да се актуализира и поддържа в интернет страницата на Община Севлиево за всичко касаещо енергийната ефективност в общината.

В състава на Комисията е препоръчително да бъдат: екипа от консултанти и общински служители-съставили, Общинския „План за енергийна ефективност” и неговата актуализация, както и специалисти по енергийна ефективност от местната власт.

Препоръчително е обучение за местните кадри, работещи по проблемите на енергийната ефективност.

ЗЕЕ задължава органите на държавната власт и на местното самоуправление да изготвят планове за енергийна ефективност и програми за тяхното изпълнение за определен програмен период. Изпълнението на тези планове също се отчита ежегодно в АУЕР.

Събраните данни ще бъдат вложени в новата национална информационна система, която АУЕР изготви, за да отчита и информира обществото за състоянието на енергийната ефективност в страната.

За да улесни т. нар. „задължени лица” по ЗЕЕ – граждани и институции, АУЕР изработи стандартни форми за отчет, които съдържат описание на дейностите и мерките за намаляване на енергийното потребление и посочват размера на постигнатите енергийни спестявания. Формите са утвърдени от изпълнителния директор на АУЕР, в съответствие с изискванията на чл. 7 от Наредба № РД-16-301/20.03.2009 за определяне на съдържанието, структурата, условията и реда за набиране и предоставяне на информация.

След попълване, те се представят в АУЕР не по-късно от 31 март на годината, следваща годината на изпълнение на съответните дейности и мерки.

За постигане на планираните цели в комисията се обсъжда текуща информация относно:

- оптимизиране на обема и повишаване на достоверността на набираната актуална информация за енергоемкостта на обектите, третиран в общинската програма
- създаване и поддържане на информационна система за състоянието на ЕЕ на територията на общината
- обобщаване на резултатите и реализираните ефекти от програмите по ЕЕ на територията на общината.

15. Отчет на изпълнението и оценка на резултатите

Регулярното наблюдение на хода на изпълнение на програмата е съпроводено със задълбочено обсъждане на новосъздадени възможности за реализиране на енергийно ефективни мероприятия.

След приключването на работата по изпълнението на всеки отделен проект и целия общински план за енергийна ефективност, следва да се направи количествена оценка на постигнатите резултати.

Един от подходите е чрез сравняване на данни за състоянието на обектите, в които са били изпълнени мерки, както и на общината като цяло, преди и след изпълнението на плана.

Друг подход за извършване на мониторинг и оценка е сравнение на общото количество спестена енергия за целия период на изпълнение на плана и предвижданията за определен бъдещ период чрез използване на данни от реални измервания и прогнози, базирани на резултатите от изпълнените мерки.

Трети подход е сравнение на степента на въздействие на плана за енергийна ефективност върху други области на планиране и развитие на общината.

Изброените показатели за отчитане успеха на плана за енергийна ефективност могат да бъдат наблюдавани в хода на изпълнението му или след приключването му. За тази цел трябва да се извършва достатъчно добре организиран и продължителен мониторинг. Този етап е много важен за гарантирането на устойчивостта на постигнатите резултати, както и избягването на грешки, в резултат на установените по време и след изпълнението на плана слабости и пропуски.

Мониторингът и оценката трябва да се извършват на основата на предварително формулирани показатели, одобрени от общинската администрация. Те трябва да бъдат ясни, измерими и лесни за отчитане. Показатели за успех на общинския план за енергийна ефективност са:

- постигане на формулираните качествени и количествени цели и задачи на плана;
- създаване на условия за повторяемост на добрите практики от реализирания план в общината;
- въздействие на изпълнения план върху други области, свързани с планирането и развитието на общината;
- ефикасност и ефективност на управлението на плана.

С цел провеждането на качествен мониторинг на изпълнението на Общинския план за енергийна ефективност следва да се наблюдават индикаторите за напредък, представени в следващата таблица: Разработването и внедряването на предлаганите в плана за енергийна ефективност мероприятия е част от регионалната политика за устойчиво развитие.

Съпътстващ ефект от реализирането на програмата е ангажирането на допълнителни трудови ресурси, подобряване на околната среда и жизненият стандарт на населението.

Програмата е перманентно отворена за предлагане и реализиране на нови пакети от енергоефективни мероприятия. Общинската комисия за енергийна ефективност ще съдейства с всички възможни средства, които дава ЗЕЕ за реализирането на държавната политика в тази област.

16. Наблюдение и контрол

Резултатите от изпълнението на общинския ПЕЕ не винаги са очевидни и това затруднява тяхната измеримост и оценка. Често въздействието от изпълнението на някои дейности и мерки представлява ефект с натрупване, а това може допълнително да усложни анализа и оценката на резултатите. Изпълнението на Плана за енергийна ефективност се наблюдава от Агенцията за устойчиво енергийно развитие. Съгласно ЗЕЕ органите на местно самоуправление предоставят до АУЕР ежегодно доклади за изпълнението на плановете за енергийна ефективност.

В тази връзка една от най-важните фази на процеса на разработване на ПЕЕ е мониторинга, който включва наблюдението, оценката и контрола на изпълнението на дейностите и мерките.

Мониторингът е свързан тясно с всички фази по оценката на изпълнението на ПЕЕ. Наблюдението, оценката и контрола са важни, тъй като тези дейности позволяват да се

предприемат коригиращи действия ако напредъкът е неудовлетворителен или ако условията се изменят. Важно е да се дава и отчет за напредъка при постигане на генералните цели като се изготвят междинни и годишни отчети (доклади), на базата на които следва да бъдат предприемани последващите действия.

За да може да се упражнява контрол върху изпълнението на ПЕЕ, въз основа на оценките от постигнатите резултати спрямо поставените цели, е необходимо да се използва набор от показатели. Последните трябва да бъдат предварително или достатъчно рано определени по отношение на изпълнението на стратегическия документ, за да могат да бъдат използвани получените от тях данни. В повечето случаи това ще бъдат целеви стойности, които в агрегиран вид ще съответстват на целите на стратегическия документ.

Мониторингът осигурява текуща информация, която помага да се отчете напредъка (успеха или неуспеха) на стратегическия документ.

С цел наблюдението и контрола на изпълнението на Плана за енергийна ефективност е необходимо да бъдат разработени:

- ☐ индикатори/показатели за това какво и как ще се наблюдава
- ☐ периодичност на събираната информация
- ☐ периодичност на изготвяне на съответните доклади
- ☐ отговорностите по изпълнението, осъществяване на мониторинга и оценката

Много важно е да бъде определена група от експерти, които да бъдат отговорни за наблюдението и контрола на изпълнението на дейностите по Плана за енергийна ефективност.

Тази група ще одобрява и утвърждава индикаторите за наблюдение на изпълнението на ПЕЕ, на базата на което ще извършва:

- ☐ периодични прегледи на постигнатия напредък по отношение на изпълнение на целите
- ☐ разглеждане на резултатите от междинните оценки
- ☐ анализи на резултатите от изпълнението на мерките и дейностите
- ☐ оценка на степента на постигане на целите и на устойчивостта на резултатите
- ☐ разглеждане на предложенията за промяна на мерките
- ☐ предлагане на промени, свързани с постигането на целите на ПЕЕ

С цел провеждането на качествен мониторинг на изпълнението на Общинския план за енергийна ефективност следва да се наблюдават индикаторите за напредък, представени в следващата таблица:

Програма за изпълнение на мерки за енергийна ефективност:

Таблица : Мерки за енергийна ефективност, очаквани резултати и индикатори за тяхното измерване

№	Мярка	Очаквани резултати	Индикатори за резултат	Мерна единица на индикатора	Целева стойност на индикатора	Източници на информация за индикаторите
	Въвеждане на алтернативни системи за отопление	Въведени алтернативни системи за отопление в общинските сгради;	Брой сгради с въведени алтернативни системи за отопление	Брой; MWh спестено количество енергия;	Най-малко 2 бр. сгради с въведени алтернативни системи за отопление	Проектна документация за замяната системите за отопление;
	Актуализиране на енергийни обследвания на общинския сграден фонд	Извършени актуализирани енергийни обследвания на сградите общинска собственост; Определяне на енергийните характеристики	Брой сгради с извършени енергийни обследвания.	Брой.	При необходимост напр: кандидатстване по програми, изискващи актуализация или нов енергиен одит	Резюмета и доклади от извършени енергийни обследвания на общински сгради.
	Енергийно обследване на Цялостна система за улично осветление на територията на общината	Извършено енергийно обследване на системата за улично осветление на територията на общината;	Брой извършени енергийни обследвания на системата за улично осветление на територията на	Брой.	1бр. извършено енергийно обследване на цялостна система за улично осветление	Резюме и доклад за извършено енергийно обследване

		Идентифицира ни мерки за подобряване на енергийната ефективност на общинската мрежа за улично осветление.				
--	--	--	--	--	--	--

№	Мярка	Очаквани резултати	Индикатори за резултат	Мерна единица на индикатора	Целева стойност на индикатора	Източници на информация за индикаторите
	Периодична поддръжка на системата за улично осветление	Подобрено техническо състояние на системата за улично осветление; Намаляване честотата на техническите повреди в системата за улично осветление; Повишаване на сигурността на гражданите през тъмните части на денонощието;	Брой на техническите повреди в системата за ул. осветление; Разходи за ремонт и поддръжка на системата за улично осветление; Брой престъпления в тъмната част на денонощието;	Брой.	Намаляване на техническите повреди в системата за улично осветление с минимум 20 %; Намаляване на разходите за ремонт и поддръжка на системата за улично осветление с минимум 20 %;	Документи от извършени проверки на състоянието на системата за улично осветление.

№	Мярка	Очаквани резултати	Индикатори за резултат	Мерна единица на индикатора	Целева стойност на индикатора	Източници на информация за индикаторите
	Популяризиране на използването на немоторни превозни средства/нпс/	Намаляване на автомобилния трафик в общината; Увеличаване броя на хората, ползващи нпс ;	Брой популяризиран и мерки	Брой	Най-малко 2 бр.	☐ Справки за броя на проведените информационни кампании и мероприятия; ☐ Анкети;
	Въвеждане на морални и материални стимули за повишаване на ефективността на крайното потребление на енергийни ресурси сред гражданите	Повишаване ефективността на крайното потребление на енергийни ресурси.	☐ Общо намаление на крайното потребление на енергия и ресурси; ☐ Изпълнени проекти за повишаване на ЕЕ в обекти частна собственост.	☐ MWh спестено количество енергия; ☐ Брой изпълнени проекти за повишаване на ЕЕ в обекти частна собственост.	☐ най-малко 3 бр. реализирани проекти за повишаване на ЕЕ в обекти - частна собственост.	☐ Статистическа информация; ☐ Документация на реализираните проекти.

№	Мярка	Очаквани резултати	Индикатори за резултат	Мерна единица на индикатора	Целева стойност на индикатора	Източници на информация за индикаторите
	Провеждане на периодични обучения на общинските служители, заети в областта на енергийната ефективност	Повишаване на опита и познанията на общинските служители, заети в областта на ЕЕ.	Брой проведени обучения; Брой обучени служители.	Брой обучения; Брой обучени служители.	3 бр. проведени обучения; 30 бр. обучени служители.	Справки Човешки ресурси
8.	Проучване и определяне на потенциала на общината за използване на ВЕИ	Идентифициране на възможности за използване на ВЕИ.	Брой изготвени анализи и оценки на потенциала на общината за използване на ВЕИ.	Брой анализи	Проведен анализ	Документи за анализ и оценка на потенциала на общината за използване на ВЕИ.
	Провеждане на информац. кампании относно енергийната ефективност и използването на ВЕИ	Повишаване на информираността и познанията на гражданите относно ЕЕ и използването на ВЕИ.	Провеждане на периодични обучения на общинските служители, заети в областта на енергийната ефективност	Повишаване на опита и познанията на общинските служители, заети в областта на ЕЕ.	бр. проведени информационни кампании.	Справки за проведени информационни кампании; Снимки;

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Община Севлиево се старае да бъде достойна европейска община, която да допринесе за благоденствието в Общия европейски дом. Тази цел общинската администрация успешно изпълнява през целия изборен период и най-вече през изминалата 2013 г., за което говори отчетът на Кмета на общината за 2013г.

Представянето на община Севлиево като успешен бенефициент, усвоил отпуснати европейски средства по различни програми и при изпълнението на общински проекти са факти, които не подлежат на коментар.

Не по-малко амбициозен е и проектите за новият общински план за развитие 2014-2020г., като в частта му за енергийната ефективност, като приоритет на европейската програма ЕВРОПА 2020, ще бъдат залегнати цели, мерки и дейности, които са изцяло съобразени с европейските изисквания, но и по възможностите на общината.

В националната Стратегия за енергийна ефективност на България е посочено, че в новия програмен период държавата и общините ще имат активна роля и ще подкрепят частните инициативи в процеса на повишаване енергийната независимост на публичните и жилищните сгради, чрез саниране и намаляване на енергийните разходи, чрез изграждане на слънчеви инсталации за топла вода, локални отоплителни системи, базирани на биомаса или термални и геотермални енергийни източници, и др.

Енергийното спестяване е мярката с най-висока степен на готовност за прилагане и сигурен път за постигане на европейската цел за 20-процентно намаляване на емисиите парникови газове до 2020 г.

В резултат на повишаване на енергийната ефективност при крайното потребление и в енергийния сектор и увеличаване дела на пряко използвания природен газ и възобновяеми енергийни източници на практика България ще увеличи капацитета си за износ на енергия с допълнителни над 1500 MWt.

УПРАВИТЕЛ:.....

Татяна Делибашева, управител
на „ЕС-ЕНЕРДЖИ ПРОЕКТ“ ЕООД

